

L'ESTEL

de Mallorca

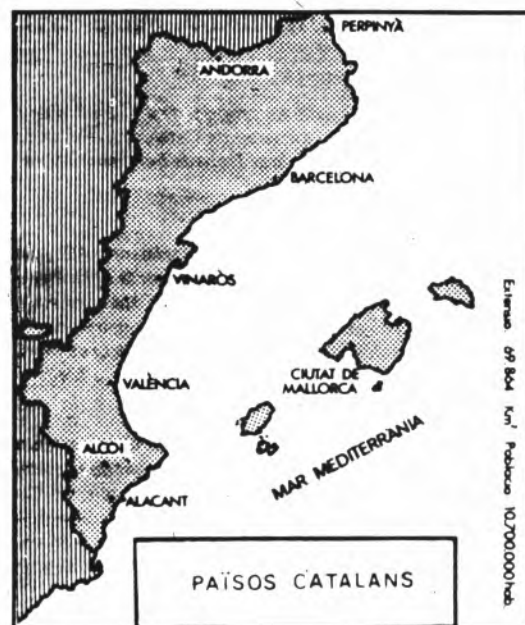
ANTIC S'ARENAL DE MALLORCA

PUBLICACIO INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS

ANY XII. NÚMERO 270

1er DE JULIOL DE 1993

PREU: 200 PTS

El passat dia 10 de juny fou inaugurat el nou local de l'associació de veïns de la barriada dels Reis Catòlics, amb l'assistència del batle de Ciutat i del regidor de Son Ferriol, Gaspar Oliver.

Són els nins i nines de primera comunió de Sant Jordi a la possessió del dia del Corpus. Foto M. Joan.

És el grup Ciclista Son Ferriol que es reuneix al restaurant El Hoyo ("hoyo" vol dir "clot"). Surten els diumenges dematí i s'entrenen. No descarten prendre part a les competicions aquesta temporada.

El Barça ha guanyat una altra Lliga, i van tres de seguides! L'equip emblemàtic d'Espanya, el Reial Madrid, va caure vençosament davant un equip de les illes Canàries, el Tenerife, (on, per cert, han tret quatre diputats i cinc senadors els nacionalistes). La foto oficial del Barça d'enguany sens dubte serà i és aquesta: amb la senyera estel·lada al bell mig de la formació de l'equip triomfant. Visca el Barça! I l'any que ve la quarta i un altre pic la Copa d'Europa.

Televisió Badia Galavision

Canals 26 - 28

A partir de les 21 hores, producció pròpia. La resta del temps, el canal mexicà de Galavision Sintonitzau-nos

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de Son Ferriol, Sant Jordi, s'Aranjassa, Casa Blanca i tot els pobles del terme de Marratxí. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Envieu-nos-la.

Aquest periòdic es pot trobar a tots els quioscos de Mallorca. Exigiu-lo al vostre quiosquer si no el trobau.

En Jaume Calafat és l'amo de la taverna on hi ha la Penya Barcelonista a Santa Margarida. Ens conta l'altre dia que el vespre del triomf del Barça, al seu local hi havia tres televisors i tres-cents persones que els miraven. Vists els resultats, hi va haver xampany per a tothom, amollaren dos-cents quaranta coets i dues traques i acabaren amb una processó de cotxes pel poble i fins a Can Picafort, on s'ajuntaren amb els barcelonistes del lloc. El Canal 33, va fer esment d'aquesta penya margalidana remarcant que sempre miren aquest canal televisiu català.

Na Benvinguda Reinés és la madona de la cafeteria Bon Vent, a les Fontanelles de s'Arenal. És del Barça de tota la vida. A partir dels tretze anys acompanyava son pare a veure els partits del seu equip favorit. Actualment, surt de Mallorca set o vuit vegades a l'any per veure les competicions a dins i a fora de l'Estat. Ara, està en tràmits de fundació de la Penya Blau i Grana Bon Vent, que estarà ubicada a la seva cafeteria. Seguirem informant d'aquesta penya que a partir de la temporada que ve farà furor a la comarca de s'Arenal de Mallorca.

NOTA DE LA REDACCIÓ

S'Arenal de Mallorca vol posar de manifest que els articles publicats en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors. Totes les persones o entitats que se sentin al·ludides pel contingut d'aquesta publicació tenen a la seva disposició la secció *Cartes al Director* que admet escrits que compleixin els següents requisits: * L'extensió màxima són vint-i-cinc retxes, escrites a màquina. * Les cartes han d'anar signades per l'autor amb noms i llinatges i ha d'incloure adreça, telèfon i D.I. No es publicaran textos firmats amb pseudònim o inicials i quan l'escrit provingui d'un col·lectiu, ha de signar-lo un dels seus components.

Xafarderies

* El concert de **Sopa de Cabra** que estava previst pel dia 26 de juny a la Plaça de Toros de Ciutat, ha canviat de data i de lloc. Serà el proper dia 30 de juliol al poliesportiu de Pollença. Els motius han estat perquè aquest grup fa un gira per Catalunya i no poden venir. Han arribat a un acord amb TRUI ESPECTACLES i han canviat el lloc i la data. Els qui ja tenen l'entrada, poden passar pels punts de venda on els barataran l'entrada per l'altra, o els tornaran els doblers. Ja ho sabeu, idò. Sopa de cabra, dia 30 de juliol a Pollença.

* Divendres passat, que era dia 25, varen començar per tercer any les jornades per la independència dels Països Catalans. S'hi varen valorar els resultats de les eleccions i es va fer festa pel triomf del Barça. Dia 2 de juliol serà massa amb la guapa diputada d'ERC Pilar Rahola com a convidada ben especial.

* Els forners o flaquers de Mallorca no es mouen a bastament. L'ensaimada, el pastís per excel·lència de Mallorca, aquesta exportació invisible que tants de doblers deixa a Mallorca va perdent punts. Als altres països catalans, Principat i València, en fan moltes, ens fan la competència. Els forners de Mallorca s'han d'unir i pressionar la conselleria d'Agricultura per tal de crear la denominació d'origen de l'ensaimada mallorquina.

* El canvi de repetidor de GALAVISION, emissora mexicana que fa desconnexions a favor de TELEVISIÓ BADIA de s'Arenal, ha fet que la darrera setmana no es pugui veure aquesta televisió. Ben prest podreu tornar a connectar aquesta TV, que es troba als canals 26 i 28 del vostre dial.

* L'Ajuntament de Ciutat està fent les obres d'urbanització de **s'Hostalot**. Fins ara, les aigües brutes corrien pels carrers sense asfaltar del poble. Ara s'està posant el clavegueram, les aigües netes, les aigües pluvials, el gas, el telèfon, l'electricitat i potser més coses, tot per davall terra. Hi posaran voravies, asfalt i fanals i a l'hivern que ve hi plantaran arbres. Quedarà un poble ben polit i només per 147 milions de pessetes que, com és natural hauran de pagar els propietaris de les cases.

* Els **Ocults**, conjunt de rock mallorquí, ens fan saber que dia 2 fan un concert a Oliva (València), dia 3 a Ciutat de Mallorca, dia 9 a ses Salines, dia 10 a Campanet, dia 22 a Ondara (Alacant) dia 23 a Ontinyent (València) i dia 30, tot al mes de Juliol, a Llubi.

* La carnisseria **Ses Cunyades** de Son Ferriol ha tancat aquests dies. Un dels motius del tancament és l'obertura del SYP unes illetes més amunt del mateix carrer. El peix gros es menja el petit.

* I parlant del Barça, la fotografia que acompanya aquestes xafarderies ens mostra quin és el Barça que volem: **Guillem Amor** (de Benidorm, València), **Josep Guardiola** (de Santpedor, Catalunya) i **Miquel Àngel Nadal** (de Manacor, Mallorca), celebrant el tercer títol de lliga consecutiu de l'equip català. Aquest és el Barça que volem!

* Els **catalans** i els **bascos** que han votat als seus partits ara negocien amb en Felipe González, i segur que aconseguiran moltes de coses bones per al seu poble. Nosaltres, els mallorquins, hem votat partits espanyols, ara no podem negociar res i continuarem com sempre. Un altre gall cantaria si haguéssim votat partits mallorquins; ara, podríem exigir que els nostres doblers quedassin aquí, podríem exigir competències en Sanitat, Educació, podríem exigir una concert econòmic i moltes altres coses.

* Fa tres anys que els guanyam, i això és perquè som millors. Això és una premonició de la nostra independència. No podem ni volem ser dependents d'uns perdedors. Els amics de les Canàries ens ajuden cada any a vèncer els castellans. També ho faran els bascos, i els gallecs i molta altra gent. **Visca el Barça!**

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci
ÒPTICA SBERT
 SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)
 Graduam i adaptam lentilles
 Per la compra d'unes lentilles li regalarem un altre parell d'iguals.
 Ulleres de sol i graduades
Tif.: 72 14 25

L'ESTEL DE MALLORCA. Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Col·laboradors: Gracià Sánchez i Font, Jaume Sastre, Bernat Joan i Mari, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà, Miquel Julià. Depòsit legal-PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscripcions: Camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.

Parlar bé poc costa

Maig del 68

Joan Escanelles i Llinàs

Les eleccions al Parlament hispànic s'allunyen a l'oblit com una pura anècdota. res no canviarà, tret de menuderies. Enlaire pul.lulen els mateixos dimonis i no hi traurem el caragol bufant. Vetaci que una banda més o menys escalafornada fugi de la llodriguera i **s'acarnissa** d'amagatons (no "s'ensanya") contra els **rètols** i les pancartes ("lletrero" cap ni un) de l'Esquerra Republicana de Catalunya. Van acomplir la **malifeta** (no "fetxoria") amb els afegitons de nocturnitat i traïdoria (evitarem l'alevosia espúria) i s'esmunyiren de la lluna com dragons temorencs. Resulta lamentós que forces així d'exaltades no s'engresquin amb objectius de solidaritat contra l'enemic prepotent que han cist a la campanya.

Dic això quan tot just s'ha acomplert el XXV aniversari del maig francès de 1968, la convulsió revolucionària que trastornà **greument** (no "gravement") la vida gal.la. **Esclatà** d'improvís (no va "estallar"), amb una manifestació **estudiantina** (no "estudiantil") a la universitat **parisenca** (no "parisina") de Nanterre, situada **als afores** (de cap manera a "les afores") de la capital, i s'embolicà tot seguit amb la participació obrera fins a la **vaga** (no "huelga") general.

Recordarem protagonistes: Jacques Sauvageot, Alain Geismar i, sobretot, Daniel Cohn-Bendit, un jueu alemany, líder de multituds, a qui expulsaren per **avalotador** (no era un "alborotador"), element carismàtic, que promogué una **rebel.lia** (no "rebeldia") segurament justificada.

Els disturbis començaren de ple. Se succeïren les **mobilitzacions** (no "movilitzacions"), les **topades** i els **enfrentaments** (no se'n diu "xoques" ni "enfrentaments"), **càrregues** repressives (no "cargues"), barricades pels carrers de París, el concurs de les masses obreres, el **suport** de la societat civil ("apoio" no és correcte). I els polítics, **astorats** i **atònits** (gens "assombrats") davant una situació mala d'entendre i que els fugia de control, començaren a dividir-se per mor del **carès** (no "carís") que prenién els **esdeveniments** (no "aconteixements").

A la darrerria de juny, amb l'adveniment de l'estiu, rere un procés electoral amb victòria pírrica de De Gaulle, els estudiants feren punt, els obrers anaren per feina, la vida recuperà el pols. aquella revolta que tant prometia va ser, a fi de comptes, un foc d'encenalls, per a nodrir l'enyorament i prou. Tanmateix, la joventut francesa s'havia mostrat orgullosa i conseqüent i va dir la bella paraula en el diàleg de sords, tan estúpid, que la societat manté.

Paraules no tan belles -això depèn- ompliren pancartes: "La imaginació al poder", "De Gaulles, **assassi**" (no diguem "assessino"). Les tisores de la censura anònima respectaren els textos: no eren d'un partit català, no eren nostres.

TALLER RIERA

Reparació d'automòbils,
mecànica, xapa, pintura al forn
C/. Girfalc, 3. Tlf.: 10 03 15.
07182 — SON FERRER

Comunicats de premsa

* **Convergència Nacionalista Balear** vol expressar novament la seva protesta per la paradoxa que resulta de veure els nostres mestres destinats a la península mentre a les nostres illes ens són enviats mestres peninsulars, els quals entre altres problemes d'adaptació tenen el del desconeixement de la nostra llengua i cultura, amb tot el que això representa.

* **Convergència Nacionalista Balear** expressa la seva sorpresa i indignació per la postura del Govern Balear davant les pressions dels amos de les finques de la serra de Tramuntana afectades pel futur parc natural.

Una vegada més el Govern Balear cedeix davant les pressions particulars deixant de banda els interessos generals, sense tenir present que la defensa del medi ambient és la garantia de la nostra subsistència econòmica.

Un parc natural con és la serra de Tramuntana ha d'arribar a ser un eix econòmic de primera magnitud per a l'activitat turística, seguint l'exemple dels grans parcs canadencs i nord-americans.

* **Convergència Nacionalista Balear**, expressa la seva sorpresa, el seu disgust i la seva vergonya després de llegir a la premsa local l'anunci de les Festes de sant Pere del carrer del Sindicat, redactat en castellà. És incompreensible que un barri històric com aquest oblidí la seva rel mallorquina i no empri la llengua de Mallorca. I el que és més greu és que sigui amb el patrocini del Govern Balear.

El dia de demà

He llegit les dades que han estat publicades als mitjans de comunicació de Mallorca i les xifres m'han fet córrer calfreds per la meua espinada i el pensament ha quedat igualit per les diferències abismals que han estat el resultat de la carrera eixida a les urnes, l'alta participació i la baixa consciència nacional dels mallorquins. Vegem primer quins han estat els resultats o els recomptes:

Partits Estatals	296.169 vots	88.19%
Partits Nacionals	30.295 vots	8.98%
Altres partits	9.350 vots	2.78%

Ho veig i segueixc sense entendre el que la gent de Mallorca reflecteix a les tertúlies, comentaris i altres xerrameques que podem escoltar per qual-sevol lloc de l'illa.

Sols voldria fer una petita reflexió del que he pogut llegir aqueix darrer mes als diaris o he escoltat a les emissores de ràdio: **El Corte Inglés**, els comerços de Ciutat treuen foc pels queixals ja que la comissió ha aprovat l'inici de la seva construcció, el PSOE ho proposà, amb contrapartides?, el PP ho aprovà, hi ha contrapartides? **Aigües de sa Marineta**, el PP i el PSOE van a Llubí a dur-se'n l'aigua cap a Ciutat deixant mort i sec tot el Pla de Mallorca.

Quin ha estat el resultat de les eleccions a aquests dos indrets?

Ho deixarem per al dia de demà.

Julià Pere Rado i Garau

Cartes al director

El senyor Josep Melià

Poques vegades he tingut l'ocasió de llegir articles tan desafortunats com l'aparegut a les pàgines del diari *Ultima Hora* el passat 27 de maig i signat pel senyor Josep Melià.

Al missè artanenc li ha caigut com una potada als "dallonses" la participació del senyor Angel Colom en una vetllada electoral celebrada recentment a Ciutat. Sembla que se li ha indigestat especialment la proposta d'unitat que va llançar el dirigent d'Esquerra Republicana a les forces nacionalistes del país. Curiosament, el nostre home no n'ha dit res, de la vinguda a la nostra terra dels principals dirigents forans —i no precisament de la Part Forana—, els quals sembla que considera molt més que els nostres germans del Principat (o d'altres terres catalanes). En poques paraules, el senyor Melià deu considerar d'allò més lògic que els partits forasters disposin a les nostres illes de sucursals absolutament servils —i de quina manera!—, però en canvi no accepta —la intolerància és un grau— que un partit d'obediència catalana pugui establir-se entre nosaltres, que som no ho oblidem— una terra de llengua i cultura catalanes. Caldrà convenir, doncs, que la intransigència i la intolerància del senyor Melià —ai las!— són ben evidents.

Prou sabem que, en aquesta terra malmesa, espoliada i *vampiritzada* som molts els qui patim l'estigma de l'esclau. Potser ens hem venut una part de l'ànima, o potser ens l'han robada, però teniu ben present, Meliàs de torn, que tard o d'hora la recobrem sencera.

Andreu Salom i Mir

CRIDA A LA PORTA DE LA SOLIDARITAT

«ES REFUGI»

C/. Apuntadores, n.º 8 - Ciutat

Telfs.: 71 59 10 - 46 11 12

Assistència durant 24 hores

Acollida a marginats, gent sense
casa, alcoholics, toxicòmans,
malalts de la SIDA

Responsables: Jaume Santandreu, Antoni Graru, Miquel Barceló (metge), Gaspar Aguiló, Marieta Salas, Maria Emilia Anton (psicòloga), Miguel Servera

Comptes oberts:

SA NOSATRA: 2.200867 - 09

BANCA MARCH: 138879.11.7

BANC DE CRÈDIT: 60.21021.59

Farmàcia ARMENGOL, C/. dels Oms. Ciutat. Forn LA
GLÒRIA, VIATGES TRAMUNTANA

ARA MES QUE MAI

ELS MIRACLES D'EN
JAUME JOAN BOVER!

LES MANS QUE
CUREN!

C/. Joan Alcover, 10
entresol

Tlf.: 46 44 00

Ciutat de Mallorca

L'esperit republicà

La independència de Catalunya

Joan Quetgles Professor de Filosofia d'IB

L'oligarquia espanyola ha consumit el seu temps històric. Els temps moderns de revolucions industrials i de burgesos i obrers, són uns temps que no li van. Precisem una vegada més: aquesta oligarquia és integrada per les grans famílies castellano-andaluses que tradicionalment tenen el poder; els grans propietaris de terra en constitueixen la base essencial. L'oligarquia ha aconseguit allargar el seu temps històric tot impeding la formació social d'una burgesia nacional castellano-andalusa. Per suplir aquesta burgesia castellana que no existeix, els oligarques s'han valgut de tres instruments socials:

1) Les tradicionals concessions a les burgesies estrangeres, tan eficaces i que tan bons negocis fan; són, precisament, les empreses multinacionals les que han constituït el gruix més important de l'anomenada "indústria espanyola".

2) Quan no els ha quedat altre remei, sense entusiasmes, també s'han valgut de la capacitat productiva de la burgesia catalana, de la del Principat en especial.

3) L'intent de compensar la inexistència de burgesia industrial pròpia, castellana, per mitjà de la constitució de tot tipus d'"empreses d'interès nacional", és a dir, d'empreses estatitzades. Això darrer fou el gran somni franquista —i feixista— i el seu gran fracàs. Però, observem que, al moment present, el gros de l'empreses franquistes no han estat privatitzades. Qualcú pensarà que les Castelles i a les Andalusies, malgrat els terratinents, hi ha multitud d'empresaris petits i mitjans, i fins i tot grans industrials. Certament que hi ha burgesos a les Espanyes; però la força d'aquests nuclis burgesos no és capaç encara ara de desfermar una revolució industrial tal com es féu a Europa —i a Catalunya-Principat— el segle passat. De cada vegada són més pocs els sectors de producció espanyols on es pugui fer una revolució industrial —indústries de transformació agrària, de conserves, construcció, transports—.

Als anys noranta, el model socioeconòmic

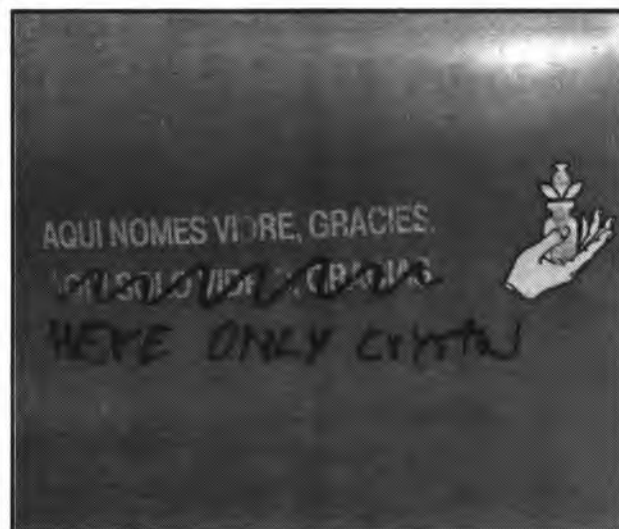
mantingut per l'oligarquia està generant una situació de divergència i disfunció creixent. El model franquista ja era decrepít de naixença. Els darrers vint anys han intentat envigorir una mòmia. Aquestes empreses estatitzades són tocades del mateix mal: són dissenyades i administrades per cervells que miren cap als interessos de la banda oligàrquica. Catalunya (PP.CC.) era —i és— oprimida i espoliada; però, de fet, es donava una mena de simbiosi entre els interessos de l'oligarquia castellano-andalusa i els de la burgesia catalana. Era allò que deien que el tèxtil català disposava de tot el mercat espanyol protegit pels aranzels. Als anys noranta,

els models socials heretats del franquisme fa clivells i esquerdes per tots costats. El domini de l'oligarquia trontolla perquè el procés socioeconòmic no fa sinó accentuar les contradiccions nacionals, socials i econòmiques de manera que s'estableix un equilibri poc estable. Per una banda, la incipient burgesia castellano-andalusa es desplega amb moltes dificultats, però la relació antagònica entre la burgesia i l'oligarquia castellanen afebleix el domini oligàrquic. L'oligarquia, amb preocupació creixent, també veu com augmenta la confrontació d'interessos amb les poderoses burgesies estrangeres que són les que marquen les regles del joc.

En tercer lloc —i és allò més decisiu— ni la burgesia catalana ni els obrers industrials poden acceptar un canvi de les regles del joc que els deixa en inferioritat de condicions respecte de les burgesies europees —i dels tigres d'Àsia—. Els obrers catalans no es poden separar dels interessos de la burgesia nacional catalana. La seva supervivència depèn del manteniment dels llocs de treball. La mateixa resposta nacional dona la resta de les classes populars.

Al moment present, l'oligarquia castellano-andalusa manté un doble sistema econòmic, dos sistemes contraposats. Per una banda, aixeca les barreres duaneres i abandona a les diverses burgesies nacionals de l'Estat —la castellana inclosa— a la seva sort amb lliure competència amb les europees. Per l'altra, manté un sistema estatal, autàrquic, no competitiu, herència de l'era franquista, que no "entra" dins les regles de l'economia de mercat. RENFE serviria de paradigma de gran empresa d'aquest segon model. El govern del PSOE no solament no ha liquidat aquest sistema d'interès oligàrquic; ha mostrat quines eren les seves tendències més profundes. La seva resposta ha estat la creació de l'AVE, empresa de grans pèrdues que paguem amb diners dels catalans, que no respon a un esperit burgès, sinó a un desig de "grandesa espanyola", propi de l'oligarquia.

Les diverses burgesies i les diverses nacions de l'Estat no poden aguantar ni acceptar un sistema de lliure mercat i ésser intervinguts alhora. Les empreses catalanes —burgesos i obrers— allò que no poden suportar és acceptar el doble joc; per una banda, "lliures" —en realitat, llençats a competir contra un capitalisme més poderós—, per l'altra, esclaus de l'oligarquia, la qual, impunement, fa de màfia en contra de la igualtat i llibertat comercials. Al 36 l'oligarquia va aconseguir que el conflicte burgesia-proletariat fos el determinant; però, sembla que no pot repetir la jugada (continuarà).

Bilingüisme a un contenidor de devora l'escola pública de Sant Jordi.

Cartes al director

És necessària una gran utopia!!!

Bé, s'ha acabat el joc espanyolístic, esta volta sí que ha servit per reafirmar dos aspectes que jo, una i una altra volta, reiteradament com un lloro, vinc denunciant, és:

Que Franco amb el seu rentat cerebral a la gent podia obtenir més del 90% dels vots.

Aleshores alguns vividors d'avui dia deien que el que estava fent era *robotitzar* la gent, però dona la casualitat que, a ells, obtenir el poder els ha vingut com l'anell al dit, i sols han fet que si aleshores els robots eren de llauna, avui els fan d'acer.

I quan el cervell no funciona es pot obtenir com a la vella Iugoslàvia, que la gent (?) va votar SÍ A LA MORT (absurd?).

JO DIC NO, que tant a casa com a la resta del món s'ha de fer una reforma brutal!!!

ÉS NECESSÀRIA UNA GRAN UTOPIA!!!

Un món per a totes les persones humanes

Un món sense lladres..., doncs, menys...

Un món sense criminals..., doncs, menys...

Un món sense usurers..., doncs, menys...

Un món sense presons..., doncs, contesta, les persones humanes tenen que estar engabiades?

Ja tens feina des d'avui per fer, potser un dia, la nova gent justa, dirà que tens tot el dret a cobrar la feina que has fet.

Necessitam persones que ideïn un joc de cartes nou.

Necessitem persones per marcar al nostre favor ixes cartes.

Necessitem persones per fumigar els nostres locals que ells han fet servir.

Josep Casalta i Casanovas
Vila-Real

S.A.E.
Jaume Mesquida Llabrés
VENDES

Subministraments i aparellatge elèctric

C/ Sant Francesc de Sales, 62
Tel. 20 95 90 CIUTAT

TENNIS
SON RIGO

Tennis
Futbol-sala
Hàndbol
Petanca
Cir. Footing

Squash
Volei
Mini golf
Tennis Taula
Gimnàs

Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66
Sometimes - Palma de Mallorca

BAR SON FERRIOL
Obert els dies feiners
Els dissabtes, mercat pagès
Avinguda del Cid, 54
Son Ferriol

La fi del maig del seixanta-vuit (i II)

Per Miquel López Crespi

A les nostres organitzacions hi solíem militar companys provinents de diferents classes socials. Els fills dels explotadors i dels explotats ens hi barrejàvem sense problemes. Ningú anava a cercar si érem fills d'un assassí dels escamots d'afusellament o d'un manobre del Molinar. Al començament, les idees i les accions ens unificaven sense anar a cercar res més. Fins i tot, als que procedíem de les classes populars, ens estranyava, ens sorprenia i ens encoratjava -per què no dir-ho?- veure com a les nostres fileres hi acudien membres de les classes posseïdores. Joves de bona casa, fills de generals, hereus de casals i possessions, eren els primers en la manifestació, els més puntuals a l'hora de la reunió. L'únic defecte que els hi trobàvem era el seu esperit de culpabilitat. Un esperit de culpa -per tot allò de què fruíen i que no havien guanyat amb la seva suor- que els feia proposar les formes de lluita i organització més inversemblants per arribar al socialisme. La campanya de proletarització de la militància fou un exponent significatiu del que vaig contant. Escrivien a la premsa partidista, parlaven als congressos clandestins, a les reunions de cèl.lula, dient que tots nosaltres -la majoria érem estudiants- havíem d'entrar a treballar per arribar a conèixer així l'explotació del capitalisme. Només patint en el treball podríem arribar a ser uns perfectes revolucionaris. Eren curiosos aquests fills de casa bona. Bastava que trobessin -ocasionalment- una feina d'escura-plats a un hotel, i a les mans els sortí una mica de pell dura, per veure'ls orgullosos, mostrant les mans a tothom que les volia mirar. Com més treballaven a escarada, com més els insultava el patró i menys diners guanyaven, més feliços els veies, més contents compareixien a les nostres trobades. A nosaltres, els que de veritat havíem treballat als tallers extra-radials -mecànics, pintors de parets i de cotxes, pagesos amb poca terra-, ens sorprenia aquest sobtat descobriment de la feina en uns joves de prop de vint anys. La nostra concepció del món, del treball i de la lluita revolucionària, era ben diferent. Per la nostra part, avorrits d'anys de feina esclava, sense assegurança, sense festes ni vacances, sense poder haver agafat mai un llibre ni llegir amb tranquil·litat, el que desitjàvem era deixar aquelles inestables feines ocasionals, acabar uns estudis, tenir uns ingressos suficients per a poder fruit de la cultura -novel·la, poesia, escoltar música com els rics, anar a una sala de concerts-. Era inútil que els repetíssim citacions de Lenin al "Què fer?", explicant que el gran dirigent revolucionari parlava de la brutalitat del treball, de l'embrutiment cultural i espiritual del proletariat a causa de les intenses jornades laborals, de la falta de temps per a cultivar-se. Al "Què fer?" hi ha una recomanació especial als quadres dirigents del Partit en la qual suggereix d'una forma imperativa que tots els obrers que es destaquen pel seu interès polític han de tenir els medis per deixar el treball esclau, i el Partit els ha d'alliberar de la tasca productiva. Han d'esdevenir homes d'un nou tipus, formats integralment, revolucionaris professionals, intel·lectuals orgànics del poble, com aconsellaria més endavant Gramsci.

No ens poguérem entendre mai. Posseïts per aquell insà esperit de culpabilitat i sacrifici, rebutjaven l'estudi i els llibres, atacaven la poesia i la literatura, odiaven la música clàssica, la pintura

més d'avantguarda, dient que eren productes burgesos a destruir. I nosaltres que volíem tenir temps lliure per poder estudiar, llegir poesia, anar a una sala de concerts, fruit de tot allò de què mai havíem pogut gaudir!

És evident que la seva revolta va ser efímera, ocasional. Amb el temps foren els primers a abandonar la militància partidista i a poc a poc s'anaren reincorporant als negocis familiars, al despatx de metge o misser que els deixaven en herència llurs famílies. Ara són ministres del Govern, Consellers generals, dirigeixen fàbriques, cadenes hoteleres, la patronal. Són propietaris dels més importants diaris del país, rectors de les Universitats.

Nosaltres no escoltàrem mai les seves recomanacions. No ens vàrem "proletaritzar", i per això mateix continuem en el mateix lloc d'abans.

Són ben complicats els camins de la lluita de classes dins d'un partit!

De les revolucions, sempre ens interessaren els moments crítics de la ruptura, mai el procés de consolidació posterior. Amb això ens diferenciàvem també d'altres companys del Partit, més interessats en la lletra de les constitucions redactades o en les tones d'acer produïdes que en la transformació de la vida que tot canvi radical representa.

No ens podíem imaginar un Espàrtac legislant des d'un Palau Imperial. A la batalla, al front dels esclaus revoltats, derrotant l'una rere l'altra les legions de Roma, sí. Aquesta era la nostra imatge preferida: la batalla, la cavalleria dels pobles revoltats posant en fuga les cohorts imperials, obrint les portes de les presons, cremant els mercats d'esclaus, obrint els grans magatzems de l'Emperador, repartint gratuïtament el blat entre els milions d'afamegats. Potser per això ens sedueixi la imatge de Crist, amb el fuet a les mans, foragitant els mercaders del Temple, a Jerusalem.

Els assenyats historiadors expliquen que la Revolució Francesa només es consolidà mitjançant les lleis promulgades per Napoleó. Però Napoleó féu la passa que el convertí de Primer Cònsol en Emperador. Ens estimàvem més el 93. Imaginar una França republicana amb el poble senyor dels carrers de París, i l'Incorruptible, Robespierre, blasmant contra la monarquia al capdamunt de la Convecció. En el passat, els romàntics del segle XIX deien que només els pobles que saben executar en el moment oportú als seus tirans poden esdevenir lliures. Fou la legislació de l'Emperador Napoleó o la sang del 93 qui de veritat féu immortal la Revolució? A nosaltres, quan anàvem a París, mai ens passava pel cap anar a veure la tomba del gran militar. Ben al contrari, arribats a l'estació d'Austerlitz, suats encara després de les llargues hores passades al tren, acudíem a la plaça de la Concòrdia i contemplàvem extasiats el lloc exacte on els jacobins executaren Lluís XVI i Maria Antonieta.

Potser una tendència malaltissa que ens porta a anar sempre contra corrent. Preferir en tot moment els derrotats als vencedors. Dipositar flors al fossar on caigueren afusellats milenars de comuners l'any 1871.

Al II Congrés del Partit discutírem el procés de la revolució a l'any trenta-sis. La majoria la definí com una guerra contra una invasió estrangera: els italians i alemanys que vingueren a ajudar a Franco. Nosaltres defensàrem -i perdérem!- el contingut

revolucionari inicial de la guerra: el poder al carrer en mans dels sindicats i les milícies antifeixistes; la confiscació de propietats, les col·lectivitats agràries; la fi de l'exèrcit regular; l'enfonsament de la maquinària estatal -polícia, sistema judicial, el centralisme imperial de la burgesia centralista-. No hi havia forma d'arribar a una síntesi. La majoria considerava una victòria el que nosaltres veíem com una derrota: la creació d'un exèrcit regular comandat per oficials d'Acadèmia; el restabliment del Poder Central; la reconstrucció de la policia -que portà més endavant a l'assassinat d'Andreu Nin i la il·legalització del POUM-; l'extermini de les col·lectivitats agràries a l'Aragó per part de Líster.

De la revolució russa ens interessava més l'època inicial, consellista, de creació de l'Exèrcit Roig, quan Lenin i Trotski dirigien realment el procés revolucionari mundial, que no pas la "gloriosa" construcció "pacífica" del socialisme en mans de Stalin i els seus sanguinaris botxins. Una Rússia que era capaç de tenir directors de cine com Mikhaïl Einsteine, poetes com Essenin i Maiakovski, escriptors com Bàbel i Gorki, teòrics del teatre com Meyerhold, ens seduïa molt més que tota la grisor posterior de la burocràcia estaliniana, malgrat la propaganda exaltés el triomf de la mediocritat com a "vertader" socialisme.

Amb el temps, aquesta malaltissa tendència nostra de fer costat als vençuts s'anà afermant i consolidant: ens exaltà el moviment del maig del seixanta vuit, la victòria de Salvador Allende, l'experiència frustrada del Che a Bolívia, l'experiment portat per Mao Zedong i la Guàrdia Roja a la Xina, provant, inútilment, de barrar el pas a la restauració capitalista. Els tancs pels carrers de Praga ens feien veure que Berlín i Budapest als anys cinquanta no eren una casualitat. Només Cuba o Vietnam eren l'excepció a la regla que venia del temps de les Germanies.

Tampoc no estàvem al costat dels guanyadors quan optàrem per la ruptura en temps de la reforma del franquisme; ni quan férem campanya a favor del NO a l'OTAN; no serviren tampoc les escoles i hospitals construïts a Nicaragua, amb la vana esperança d'aturar el pas a la desfeta; i aquí estem, en el mateix vagó en què viatgen tots els vençuts de la terra, amb l'ànima forta i l'esperit despert per fer front als nous combats que encara han de venir.

Ben segur que estaríem avergonyits i no sabríem on amagar-nos si, en el passat, haguéssim escollit la falsa drecera dels vencedors.

Maddekör

**Mobles de cuina - bany
i decoració**

Avinguda del Cid, 2.

Tlf.: 427729

07198 Son Ferriol

Anti-xenòfobs aquí

Senyor director:

Els aïres que corren avui per Europa en favor del racisme i la xenofòbia ens haurien d'avergonyar, pel que fa als caps de l'Estat haurien de fer caure la cara de vergonya a un Felipe González que aprofitant el remolc procura de pescar-hi al seu favor. Aquest senyor, autor d'una llei d'estrangeria que marca les pautes discriminatòries a l'Estat espanyol s'atreveix a dir que no seria convenient aprovar la protecció als drets de les minories ètniques i nacionals europees pel fet que això contribuïria a engrair els nacionalismes. Tindrà barra! Aquest senyor que va de cosmopolita pel món (com tots els imperialistes), que nega els nacionalismes dels altres, afirma cínicament el seu amagant-lo amb la disfressa universalista. Els nacionalismes no són bons, ens prediquen, i en canvi barren el pas, tanquen portes i posen guàrdies fronterers per fote fora als negres, moros i sudamericans. L'únic nacionalisme acceptable pel senyor González, o pel mateix Aznar que tant ho val és l'espanyol, els altres són intrínsecament perversos. Vaja fatxes! Això no és xenofòbia, no és racisme?

L'ús de l'acusació de racisme fet pels grans contra els febles no és nou en aquest món. Si els kanaks de Nova Caledònia, els ianomami, els pigmeus, els esquimals, intentassin protegir la seva identitat tancant barreres ben segur serien acusats de xenòfobs i racistes. I allò que està clar és que la lliure circulació ha servit moltes vegades per contribuir a engrair els imperialismes i fer desaparèixer d'aquest món ètnies, nacions, llengües i cultures. La protecció de la identitat és un dret tan respectable com el de la lliure circulació, però em sembla poc valorada per les organitzacions que combaten el racisme. Per

quina raó els turcs alemanys fan onejar la bandera turca i no la d'Alemanya el país on viuen i treballen? Turquia no és precisament un país que respecti gaire les llibertats nacionals dels altres (kurds i armenis en són exemple). Allò que resta clar és que quan no hi ha intergració hi ha conflicte, i que si no es respecta aquell refrany castellà que diu «donde fueres haz lo que vieres» les coses acaben malament, amb la fagocitació d'uns pels altres.

La qüestió és saber encertar en la combinació del dret a la lliure circulació i la protecció de la identitat. A mi no em sembla amenaçada ni la llengua ni la cultura alemanya, francesa o espanyola, i si així fós la protecció de la identitat seria prioritària. A mi em sembla protegible el francès a Quebec, l'espanyol a Puerto Rico i l'alemany al Tirol italià, però no em sembla protegible l'espanyol al País Basc, Catalunya o Galícia, el francès a Còrsega i l'alemany als Grisons (Suïssa). A un lloc tenen el risc de ser fagocitats i a l'altre de fagocitar llengües i cultures.

A mi allò que em preocupa és que a València o a Mallorca es faci el discurs per part d'activistes anti-xenòfobs i antiracistes en castellà, pel simple fet que comunitats petites com les nostres davant l'ampla incidència imperial hispana, haurien de gaudir d'una major atenció d'aquestes persones sensibles a l'opressió, i considerar que si no es protegeix aquesta identitat, començant per la llengua pròpia, mal ho tenim per sobreviure, i com que una cosa és predicar i altra ben diferent donar, convendria que es reciclassin i s'integrassin.

Aquesta seria la seva millor contribució a la lluita per l'existència d'una comunitat en vies d'extinció: la nostra.

Antoni Moyà Bauzá
Palma.

«Rutas de Mallorca»

El motiu d'aquesta carta és denunciar el "regal" amb què *Diario de Mallorca* obsequia els seus lectors. Es tracta de la revista "Rutas de Mallorca", que va començar a aparèixer dijous passat (17/6/93). L'objectiu de l'empresa, en principi, és del tot lloable. D'una banda, informar del patrimoni cultural, paisatgístic, etc de la nostra terra i de l'altra —per què no?— augmentar l'índex de vendes.

Ara bé, allò que és vertaderament lamentable és el mitjà d'expressió que fa servir per transmetre el seu missatge: és vergonyós que la revista s'expressi en una llengua que no és pròpia d'aquí.

La terra, les muntanyes, la gent, les esglésies i els molins que surten a les fotografies —una meravella, per cert— no han sentit altra llengua que

la catalana durant més de 700 anys. Ja és ben hora que la gent d'aquesta terra sàpiga que el castellà, a Mallorca, és una imposició i un fet de conquesta.

I amb això vull acabar dient que cap dels dos objectius marcats per *Diario de Mallorca*, s'acompleix: primer perquè usant el castellà no informa fidedignament de quin és el nostre patrimoni cultural; i segon perquè usant el castellà no augmentarà

l'índex de vendes. I dic que no augmentarà perquè tota aquella gent que posseeixi un mínim de dignitat es negarà a comprar un fulletó, l'objectiu del qual és, al cap i a la fi, contribuir a crear dins la consciència dels mallorquins que som un poble sotmès.

Marisa Cerdó, Martí Gené Ramis
(Ciutat de Mallorca)

Hisenda i la nostra llengua

Al Sr delegat d'Hisenda o de l'Agència Tributària.

L'any passat vaig fer una reclamació sobre la falta de normalització lingüística a Hisenda i encara no me l'han contestada. No sols no s'hi acompleix l'Estatut i la Constitució sinó que ni tan sols es dignen a contestar-me durant tot un any (no serà per falta de temps).

La propaganda institucional de l'Agència Tributària ha estat feta íntegrament en castellà. Això és una discriminació del mateix caràcter que el racisme. Per suposat, és anticonstitucional (suprema referència legal) i va contra l'Estatut.

Per tant, si presentem denúncia als jutjats portem les de guanyar. Ens reservem el dret a dur el cas als tribunals i els donem un termini de resposta de tres mesos (temps més que raonable).

Per a més desastre, resulta que als quioscos tampoc no sabien res de la declaració en valencià. Me la van vendre en castellà (l'única que els havien passat). Quan he vingut als locals de l'Hort dels Corders vaig preguntar per una versió en valencià i, al final, me la van donar. Jo els vaig dir que ja m'havien fet pagar la versió en castellà, que els la canviava, el senyor encarregat d'informació em va dir que no. Jo vaig dir que (com a desobediència civil estil Gandhi o Martin Luther King) em negava a pagar-la. Llavors aquest senyor me la va donar tot dient-me "cabut" i no volent entendre els meus drets legals. Li diguí que això era un insult, (ja no per dir-me "cabut"), sinó per la falta de reconeixement d'uns drets teòricament legals i inviolables. És una hipocresia o una incompetència (o inconseqüència) les grans declaracions de principis i la total falta de concreció (o sia de realitat i veritat) en la trista vida quotidiana. És un engany, una burla. Ja no per part d'uns funcionaris sinó de l'organització general d'Hisenda i Agència Tributària, que expliciten clarament, així, la seua mentalitat colonial i centralista, quadriculadament madrilenya.

És una llàstima que sempre ens toqui als mateixos anar reclamant allò que se suposa que està clar i salvaguardat. Això té un nom: violació de la Constitució, drets humans i Estatut, i també: racisme i *apartheid* idiomàtic i administració colonial, que ens condemnen a la indigència cultural, lingüística, etc i a perdre temps, diners i energies fent reclamacions.

També, el paper de la Renda del programa P.A.D.R.E. també únicament en castellà. Ens fan sentir estrangers en casa nostra, senyors.

Vull donar les gràcies a la Srta Conxa, de Secretaria, per haver-me ajudat molt amablement a fer la renda.

Espere una resposta, que em correspon com a ciutadà i contribuent segons les lleis vigents.

Ricard Colom Ortiz
Castelló

No són tres-cents milions

El silenci perllongat de la solitud d'aquell redol ens féu pensar que l'actitud de l'aimara era prou significativa.

Sabiem que els aimares, creadors de Tiahuanaco o Tiwanaku, eren summament sensibles, i recordant el passat miren el blanc amb infinita rancúnia. L'aimara estudia i no oblida. Ell tenia tota la raó. Pel passat i també pel present. Per la marginació que no solament els continua sinó que s'incrementa.

Els blancs ocuparen les seves terres i els van imposar, i continuen imposant-los, l'idioma de Castella, marginant els idiomes del país, així com els valuosos i històrics costums.

No comprenem com la cobdiciosa mentalitat humana, amb afany de domini i d'imposició, es torna brutal i inquisidora, esclavitzant fatídicament la seva pròpia espècie.

Observàvem des d'una certa distància el nostra protagonista i el vèiem trist, obsessionat, endinsat en la lectura.

No volíem deixar passar aquesta oportunitat que se'ns presentava. Havíem de dir-li que estàvem amb ell, amb el seu problema, la seva marginació i la seva causa, amb el seu dolor i el del seu poble.

A mesura que ens hi anàvem acostant, notàvem que s'emboïllava d'indiferència, però en traspassar aquesta barrera, vam advertir en el seu rostre cremat pel fred andí, juntament amb la plena consciència de la problemàtica del seu poble, uns profunds sentiments de tendresa i amor.

Vam saludar-lo. Ell alçà els seus ulls negres i penetrants. Ens mirà uns instants silenciosament, i tornà a la lectura. No digué ni un sol mot. Preferí ignorar-nos.

Ens vam asseure al seu costat i li allargàrem la mà, que no ens va estrènyer. Llavors li parlàrem, ho consideràrem un deure:

Comprenem la teva actitud, però volem dir-te que nosaltres estem incondicionalment al costat del teu poble. Coneixem a bastament el vostre greu problema. Viviu un destí que us imposa una societat que us rebutja. Però has de saber que nosaltres no formem part d'aquesta gent. A la nostra nació, Països Catalans, també estem marginats històricament, políticament, culturalment, lingüísticament, i també ens imposen la mateixa llengua. Patim la mateixa opressió!

La nostra pausa fou seguida d'un impressionant silenci. El jove aimara havia clos el llibre. Ens mirà fit a fit als ulls on, sens dubte, llegí la veritat més inqüestionable. De sobte vam trobar-nos davant d'uns braços oberts que ens esperaven...

Era una vesprada molt freda... però aquella abraçada forta i càlida ensems ens imbuí una calor inesperada.

Josep Travesset i Anna Rosselló
(Fragment de "No són tres-cents milions")

El darrer llibre de M. López Crespi

"Llibres del Segle", la nova editorial catalana que porten endavant el mallorquí Lluís Massanet i l'home de cultura Manel Costa-Pau, acaba d'editar el darrer llibre del nostre col·laborador M. López Crespi.

Crònica de la Pesta —un fantasiós recull de narracions del conegut autor pobler— ens porta a fer un estrany viatge que no havíem gosat imaginar. Llegint el conte que dona títol al llibre podrem conèixer una Mallorca ben diferent a algunes ensucrades descripcions molt de moda en l'actualitat. *Els gossos guardians* ens portarà pels indestruïbles laberints del Caire i descobrim els contes secrets del gran Mohammed al-Ghaiti (1919-1986). Mitjançant el preciós recull del gran escriptor egipci disposam d'informació de primera mà de les increïbles aventures i les exòtiques rondalles traduïdes de l'àrab per Ferran Lupescu (el més gran poeta català jove de l'actualitat). Si continuam avançant en la lectura fent camí per aquest impressionant dèdal creatiu, podrem pujar a la nau que ens deixarà a l'entrada de l'amagat continent d'Anàrquida. M. López Crespi, a "Assaig de reconstrucció de la història d'Anàrquida" ens ofereix l'oportunitat única de descobrir - a la fi! - el que sempre ens amagaren els historiadors oficials. El cruel experiment literari *Fugir* ens permet gaudir d'una visió, alhora desencisada i irònica de la disbauxa actual: les guerres permanents, el control de les consciències mitjançant la TV, la buidor i la banalitat convertides en suprem valor de l'existència, etc. *Crònica de la Pesta* és, de veritat, un llibre que ens sorprèn des de la primera pàgina.

M. López Crespi, va néixer a sa Pobla (Mallorca) en 1946. D'ençà 1968 ha participat activament en la vida política i cultural de les Illes. ha conreat la narrativa, la poesia i el teatre. Entre els seus llibres més coneguts podem destacar: *Històries per a no anar mai a l'escola* (1984); *Paisatges de sorra* (Premi Joanot Martorell 1986); *Notícies d'enlloc* (Premi de les Lletres, Mallorca 1987); *Necrològiques* (Premi Ciutat de València 1988); *Diari de la darrera resistència* (1986). En poesia ha editat: *Foc i Fum* (Premià Marià Manent 1984); *Les Plèiades* (Premi Principat d'Andorra); *El cicle dels insectes* entre d'altres. Dins el camp de l'experimentació teatral són importants els seus treballs: *Autòpsia a la matinada*; *Homenatge Rosselló-Pòrcel*; *Atzacac*; *Acte Unic* (Premi del Consell Insular de Mallorca).

Col·laborador dels diaris i revistes de les Illes, també ha guanyat els premis "Joan Fuster"; "Salvador Espriu"; "Pompeu Fabra" de poesia i narració; "Ciutat d'Olot"; i, en diverses ocasions, el "Ciutat de Palma" de teatre i narrativa.

UC torna amb un nou disc: «Camins de migjorn»

El retorn del grup d'Eivissa suposa una bona notícia per a tots els afeccionats a la música. Si aquest retorn ve acompanyat d'un nou disc ja és tot un esdeveniment.

Joan i Victori en companyia d'uns sensacionals músics ens presenten una feina increïble que de segur suposarà un suport a la música del nostre entorn, que darrerament anava mancada de propostes.

Eivissa, Formentera, els nostres paisatges i sobretot els colors de la Mediterrània tenen en aquesta nova feina d'UC la millor manera d'expressar-se en el llenguatge de la música.

El nucli de **Camins de Mitjorn** el conformen: la cançà marinera, el romanç, nous arranjaments de temes populars i composicions de Joan i Victori que compten amb les lletres de poetes d'Eivissa com Marià Villangómez, Toni Roca i Joan Serra.

Fins un total de polides cançons que ja són de segur part important de la història de la música popular en general i de les illes en particular

Cartes al director

El país que no existeix

El cert és que uns guàrdies civils van confiscar una bandera catalana que duia un autocar ple de bisbalencs que errava per la inversemblant localitat de Bujaraloz, Zaragoza, però mentre la versió oficial és que se la van endur perquè distreia el trànsit, la versió de les víctimes és que els interceptadors van argumentar que era la bandera d'un país que no existeix. Ben mirat, les dues proposicions no són contradictòries sinó que es complementen perfectament per compondre un judici de la conjuntura històrica, que il·lustra les atàviques previsions contra la presència de catalans en el govern: Tot el que els sona català, i per tant diferent —teixit social diferent, cultura diferent, accent diferent, sentit comú...—, els distreu i els atabala, no els deixa conduir-se bé; la torbació és tanta que es curen negant l'existència del que no poden deixar de percebre, reduint un país a la condició de fantasma. I la millor manera que han trobat de conjurar el fantasma del país que temen és intentar convèncer els naturals d'aquest país que veuen visions i que no existeixen com a tals. En definitiva, la seva tranquil·litat d'esperit i bona conducció depèn de fins a quin punt estem disposats a no

MANUEL CASTAÑO

BAR - RESTAURANTE CA'N CARRIO

Peix i marisc fresc
Carns
Tapes variades
Pa amb oli i cuixot
Terrasses d'estiu i d'hivern
Carrer d'Olesa, 39 Tlf.: 602057
Can Marçal Sa Cabaneta

CAFETERIA - HAMBURGUESERIA ES SIURELL

El lloc de trobada
dels nacionalistes
mallorquins
Carrer de Nicolau Cotoner, 9
Tlf.: 602867. Sa Cabaneta

almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 491558
LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01
CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ
Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17
Fax 206998
MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64

El prestigi aconseguit per
ALMACENES FEMENIAS
és el resultat de 50 anys de qualitat,
servei i professionalitat.

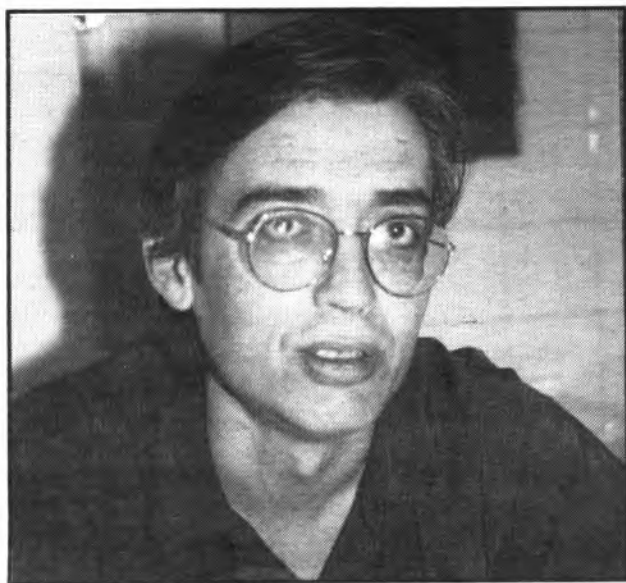
ALMACENES FEMENIAS
posa a la seva disposició tot tipus de
materials de construcció,
destacant les rajoles i paviments,
no només pels seus bellíssims dissenys
sinó també per la gran varietat
d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa
firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS
demostra la seva professionalitat
acostant als residents d'aquestes illes
les més importants marques
nacionals i internacionals.

Setena relació de firmes

601	Fabregat, Rosa	Esriptora	635	Gimeno, Anna M ^a	Mestra	668	Lladó, Miquel	Pensionista
602	Prim, Jordi	Estudiant	636	Altur, Joan Josep	Alimentació	669	Ropero, Vicent	Estudiant
603	Bassa, Ramon	Professor UIB	637	Cabedo, Pasqual	Mestre	670	Vidal, Jeroni	Estudiant
604	García, Manuela	Estudiant	638	Bolinches, Josep V.	Estudiant	671	Perelló, Bernardí	Estudiant
605	Rosselló, Regina	Estudiant	639	Lli, Ismael	Estudiant	672	Guasch, Antoni	Estudiant
606	Garcia, Vicenç	Estudiant	640	Castillo, Paulí	Estudiant	673	Mercè, Gabriel	Estudiant
607	Oliver, Aina	Perruquera	641	Canyelles, Antoni	Comerç	674	Picó, M ^a Antònia	Mestra
608	Caldentey, Joana M ^a	Estudiant	642	Vidal, Miquel	Comerç	675	Oliver, Sílvia	Estudiant
609	Alomar, Joana	Estudiant	643	Sans, Mateu	--	676	Llodrà, Joan	Estudiant
610	Soler, Lluïsa	Estudiant	644	Català, Tomeu	Pagès	677	Blanes, Josep	Estudiant
611	Canyelles, M ^a Eugènia	Estudiant	645	Martínez, Joan Pau	Estudiant	678	Melià Ques, Josep	Estudiant
612	Pasqual, Laura	Estudiant	646	Sanxo, Miquel	Comerç	679	Juan, Joan Josep	Estudiant
613	Rigo, M ^a Gabriela	Estudiant	647	Pont, Joan	--	680	Vives, Jaume	Estudiant
614	Nicolau, Julià	Estudiant	648	Ignacio, Catalina	Tavernera	681	Cerdà, Josep Ramon	Estudiant
615	Jacas, Manuel	Comerç	649	Llorens, Felip	Hoteleria	682	Homar, Víctor	Estudiant
616	Renau, Xavier	Esriptor	650	Llorens, Joaquim-Felip	Ensenyament	683	Farràs, David	Estudiant
617	Esteve, Josep	Economista	651	López, Joana	--	684	Domenge, Agustí	Estudiant
618	Prim, Josep M ^a	Publicista	652	Llorens, Joan-Ferran	Ensenyament	685	Rullan, Onofre	Geògraf
619	Sigro, Joan	Informador Turístic	653	Estrades, Miquel	Tècnic	686	Seguí, Margalida	Estudiant
620	Marquès, Carles	Jubilat	654	Juan, Antònia	Administrativa	687	Sastre, Joana M ^a	Estudiant
621	Sunyer, Joan	Jubilat	655	Bauçà, M ^a Antònia	Aux. Ad.	688	Binimelis, Jaume	Estudiant
622	Hoyos, Josepa	--	656	Mascaró, M ^a Goretti	Administrativa	689	Aguiló, Cosme	Estudiant
623	López, Alfons	Comerç	657	Bibiloni, Manuela	Aux. Ad.	690	González, M ^a Antònia	Estudiant
624	Joan i Arinyó, Manuel	Esriptor	658	Ferrer, Anna	Mestressa de casa	691	Lluís, Francisca	En atur
625	Baldoví, Joan	Mestre	659	Frau, Aina	Aux. Ad.	692	Lluís, Margalida	Estudiant
626	Mas, Xavier	Funcionari Judicial	660	Vila, Vicenta M ^a	Estudiant	693	Bennàssar, Francesc	Manescal
627	Beltran, M ^a Dolors	Funcionari Correus	661	Sagrera, Bàrbara	Estudiant	694	Peñaserrada, Mrga.	Pagesa
628	López, Manuel	Industrial	662	Estelrich, Assumpció	Estudiant	695	Lluís, Joan	Pagès
629	Corihuela, M ^a José	Mestra	663	Pericàs, Joana	Estudiant	696	Domingo, Antoni	Llauner
630	Corihuela, Elvira	Funcionària Correus	664	Pericàs, Catalina	Estudiant	697	Bennàssar, Antònia	Professora
631	Querol, Josep M ^a	Professor	665	Pons, M ^a Magdalena	Estudiant	698	Lluís, Antònia	Secretària
632	Bou, Vicent	Professor	666	Alzamora, M ^a Mag.	Estudiant	699	Bennàssar, Jeroni	Fuster
633	Cors, Banyuls	Mestre	667	Vila, Jaume	Estudiant	700	Lluís, Francesca	Mestressa de casa
634	Piris, Jordi	Realitzador						

¿QUÈ PENSAU DE LA RETIRADA DE MÉS D'UN 95% DE LA PUBLICIDAD INSTITUCIONAL A S'ARENAL DURANT L'ANY 1992?

Miquel Barceló
(Metge Hospital General i es Refugi)

Les autoritats mallorquines són d'un partit espanyol que defensa la llengua dels espanyols i margina les publicacions escrites en llengua catalana.

L'escriptora Rosa Fabregat escriu a S'ARENAL:

Barcelona, 14 de juny de 1993

Benvolgut Mateu Joan i Florit, he passat un mes fora de Barcelona, i en tornar i revisar la correspondència m'he trobat amb la vostra "crida".

M'adhereixo a la recollida de signatures de solidaritat amb S'Arenal. Era amiga de l'estimat Josep Mª Llompart, i en sóc de Miquel López Crespí i Pere Morei.

Dedicaré una de les meves col·laboracions a NOU DIARI (Lleida) a reivindicar la vostra revista. Ja us la trametré quan surti publicada. Avui l'he enviada a Lleida.

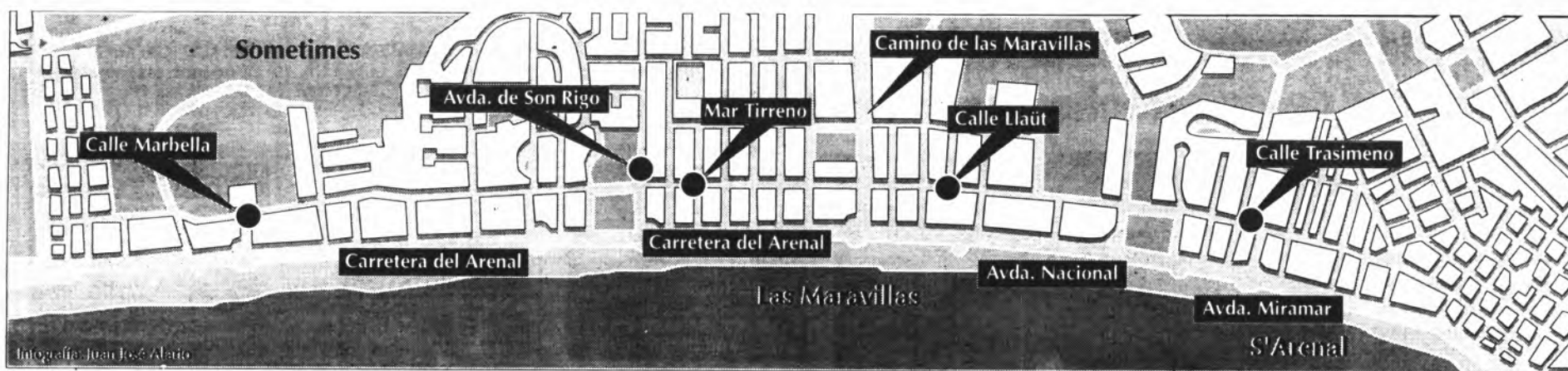
Respecte al tercer punt de la vostra carta: crec que la reducció d'un 95% en publicitat institucional a S'Arenal, l'any 1992 és un procediment innoble, injust i coercitiu, que atempta a la llibertat d'expressió. És una discriminació descarada i, per tant, un incompliment flagrant de l'article 32 de la Llei de Normalització Lingüística.

Biel Massot i Muntaner

(Ex-President de l'Associació de Premsa Forana i membre del Consell de Redacció de la revista Pòrtula de Marratxí)

La queixa és vàlida no només per a S'Arenal -perdó, L'Estel- sinó per a la majoria del col·lectiu de premsa forana. Tenim ben clar que els poders públics ens tenen gairebé marginats i l'ajut anual que rebem no arriba ni a simbòlic; és, senzillament, un insult. És evident que la publicitat institucional, com totes les altres que depenen de les administracions públiques, estan mal repartides i suposen una constant afronta.

S'Arenal de Mallorca

Cinc morts en dos mesos

COMITE DE DEFENSA S'Arenal de Mallorca

S'ARENAL DE MALLORCA, el mitjà de comunicació escrit en llengua catalana més popular i de més tirada a Balears, durant el transcurs de l'any 1992 ha vist reduït en més d'un 95% la publicitat institucional a causa de les pressions i gestions, fins i tot parlamentàries, realitzades per gent colonitzadora al servei de l'estat espanyol. S'ARENAL DE MALLORCA és una publicació en llengua catalana fundada l'any 1979, que va sorgir i s'ha mantingut dins una zona difícil d'alta concentració turística i de forta immigració. S'ARENAL DE MALLORCA s'ha caracteritzat per la defensa constant de la llengua de la nostra nació, per constituir una eina puntera en defensa de la nostra identitat nacional, per crear consciència de poble i per defensar les llibertats democràtiques. Els/Les sotasignants sol·licitam a les autoritats públiques que no discriminin S'ARENAL en matèria de publicitat institucional i considerem que és injust utilitzar els fons públics com a instrument de coacció per intimidar la llibertat de premsa. Tot demòcrata s'hauria de mobilitzar davant la caça de bruixes i l'atemptat contra la llibertat d'expressió de què és víctima un mitjà de comunicació que, com S'ARENAL, s'ha distingit per acollir les opinions més diferents i per respectar el dret de rèplica. Per tot això, exigim als màxims responsables del Govern Balear, del Consell Insular de Mallorca, dels Ajuntaments etc. que acabin amb aquesta discriminació i que a més no continuïn amb l'incompliment de la llei de Normalització Lingüística que estableix: Els poders públics de la Comunitat Autònoma donaran suport econòmic als mitjans de comunicació que emprin la llengua catalana de forma habitual. En una societat normal hauríem fet un Aplec d'Amics. En aquests moments, davant la injusta discriminació de què és víctima S'ARENAL ens veim obligats a constituir-nos en Comitè de Defensa.

Ciutat de Mallorca, 20 de gener de 1993

JOSEP M. LLOPART GUILLEM D'EFAC JAUME SANTANDREU
BIEL MAJORAL MIQUEL LÓPEZ CRESPI

LLINATGES	NOM	PROFESSIO	D.I.

Apartat de Correus 124 - 07600 - S'ARENAL Telèfon 265005 Fax: 269941

Els carrers Marbella-Llaüt-Trasimé, és a dir la segona línia de s'Arenal, és avui la zona més perillosa de Mallorca, cinc persones mortes en accidents de circulació ho demostren.

Dia 19 d'abril, un jove motorista mor en xocar contra un autocar de l'EMT al carrer Trasimé a l'altura del camí de cana Gabriela. Sis dies mes tard, moria na Maria Isabel Lara, una al·lota de 15 anys, trepitjada per un cotxe que va fugir. Dia 11 de maig una turista austríaca, Ursula Kliavehn, va morir atropellada per un cotxe al carrer Llaüt. La matinalada del dia 16 de juny, una turista suïssa va morir en un xoc entre el seu cotxe i un autocar, el cotxe no va respectar la indicació d'Stop del carrer Milà.

I dia 17 del mateix mes de juny, n'Aina Roca i Vic, la mare d'en Julià del Niàgara, va morir atropellada per un camió que repartia cerveses al carrer Llaüt. N'Aina Roca, que era amiga nostra i subscriptora de L'ESTEL DE MALLORCA, va córrer darrera el seu canet que li fugia amb tan mala sort que el camió li va passar per damunt. Dos dies mes tard, l'església del Pilarí fou petita per allotjar la multitud de veïns i amics que assistiren al seu funeral.

Dia 18 sobre les 9 del vespre, un jove fou

Isabel Lara. Morí atropellada a s'Arenal.

Aina Vich i Roca, que morí atropellada a s'Arenal.

atropellat per un cotxe al carrer Llaüt. La víctima fou traslladada a l'Hospital de Son Dureta, on esperam que es posi bé.

Perillós en extrem és aquesta segona línia de s'Arenal. Evitau-la en el que sigui possible i si no queda mes remei que anar-hi, feis-ho a poc a poc i amb seny de bística vella. Del contrari, podeu matar o morir.

Història dels Països Catalans: Bíblia i cegueses espiritual-nacionals (primera part)

La nostra nació, tot i tenir èpoques d'esplendor polític, espiritual, cultural i econòmic, no ha arribat a quallar com a nació amb un ens estatal estrictament propi. Durant la Casa de Barcelona les expectatives foren encoratjadores, però amb els Trastàmara anaren dissolent-se. Amb els Àustries el centre s'allunyà definitivament de la nostra nació i els Borbons no feren més que donar el remat a allò que ja era una realitat amb els Àustries. Les tímides reaccions renacionalitzadores després de sagnants desfetes no tingueren prou de continuïtat i s'autodissolgueren abans de la següent catàstrofe, talment que els catalans de nissaga (vull dir, els qui parlem la nostra llengua i ens reconeixem de la nostra nació) perdem miserablement per desídia, desorientació i covardia, allò que abans ens ha costat sang. Caldrà preguntar-se els per què i les possibles vies de solució.

En aquest sentit hi ha un paral·lelisme evident entre les ziga-zagues de la nostra consciència nacional i les ziga-zagues de la nostra consciència històrica envers la Bíblia. Si hi ha hagut gran indecisió en el primer camp, en el segon camp la indecisió ha estat igualment remarcable fins al punt que podem parlar sense faltar a la veritat històrica d'una autèntica ceguesa espiritual-nacional, tant del nostre poble com dels seus dirigents, fins i tot en llurs millors èpoques. Ara que estam a la vora de l'abisme (de la desaparició com a nació), replan-tegem la qüestió.

L'exemple de la llengua és remarcable. Primer,

l'ús del català fou eclipsat pel llatí i l'occità, després pel castellà. En política fórem una confederació multinacional (primer aragonesos i catalans, i àdhuc bascons, i jueus, després moriscos, sards, italians i grecs, finalment castellans), amb un dualisme entre parlamentarisme i reacció feudalitzant o reaccionària. En el pla espiritual trobam històricament una alternança semblant.

Versions bíbliques / difusió de la paraula

Homilies d'Organyà (s. XII-XII).

Pere el Catòlic defensa els súbdits albigesos front a França i el Papat, i mor a Muret.

Els cronistes de Jaume I parlen de l'erudició bíblica del conqueridor.

Pere II el Gran posseeix una Bíblia en francès (1285).

Alfons II el Liberal ordena de traduir la Bíblia al català (per Jaume de Montjuïc) Pere III, rei molt parlamentari, cita sovint la Bíblia (s. XIV).

Joan I, l'amador de la gentilesa, llegia la Bíblia cada any.

Martí I l'Humà, cim de la nostra oratòria parlamentària, citava molt la Bíblia i els clàssics.

Segle XIV: Bíblia rimada de Sevilla. Escrita en català i ara a Sevilla.

1396-1402: Bíblia valenciana de fra Bonifaci Ferrer, traduïda del llatí "Bíblia molt vera e cathòlica" (Bonifaci era germà de sant Vicent Ferrer, el predicador valencià més conegut de tots els temps).

La Bíblia valenciana no fou impresa fins al febrer de 1478 i prompte patí reiterades prohibicions (sols en queden uns pocs fragments a la Biblioteca Reial d'Estocolm).

1476: Gabriel Gralla (xueta?) tradueix al català l'Antic Testament, duran el seu captiveri al castell de Tunis.

1490: Psaltiri de Roís de Corella (imprès a Venècia).

1518: Tesi de Luter, comença la Reforma Protestant, en un moment en què als Països Catalans encara abunden els textos bíblics, però en que el poble sense *intelligentsia* i després de la Guerra Civil Catalana i la desfeta de les Germanies a València i Mallorca, es troba ja col·lapsat i en plena repressió inquisitorial, nacional i feudal.

1557: Jeroni Conques i Garcia, estudiós d'arameu, humanista i luterà, tradueix al català el Llibre de Job, és processat per la Inquisició i el llibre queda inèdit fins molt més tard.

1716: En plena Guerra de Successió; l'impressor barceloní J. Pau Martí obté llicència per editar els Set Salms Penitencials.

1802-1806-1818... Els Set Salms són reimpresos.

1832-1832: Apareix *Lo Nou Testament*, traduït per Josep-Melcior Prat i Colom, un exiliat liberal i catòlic a Anglaterra, "per fomentar el català" a càrrec de la Societat Bíblica i Estrangera.

Prohibicions / persecucions

Alfons I declara els primers protestants valdesos enemics públics (1194).

Pere el Catòlic ordena de foragitar els valdesos, "dits insabatats" (possiblement aquest edicte no fou aplicat), 1198.

Jaume I prohibí discutir la fe catòlica; i la Bíblia en romanç (edicte transitori, 1234).

1447: Alfons el Magnànim: es cremen 20 bibles (manuscrits de molt valor) a la Plaça de la Seu.

1492: La Inquisició crema Bibles a Barcelona.

1498: A València revoquen l'ordre de cremar textos bíblics.

Principis del s. XVI: Pràcticament en deu anys la Inquisició acaba amb la intel·lectualitat humanista i heterodoxa dels Països Catalans, tot coincidint amb el Papat dels Borja al Vaticà. Les Germanies significà també el col·lapse de la resistència popular burgesa i nacional. Comença la Decadència.

1545-63: Concili de Trent. Hi ha dues postures enfrontades sobre si permetre o perseguir la Bíblia en llengües vulgars. La favorable fou defensada per un valencià, Frederic Furió i Ceriol, al seu *Diàlec de la Bonomia* (1556), on defensa la Bíblia en versió popular catalana. La contrària ve representada per un franciscà professor de teologia a Salamanca, Alfonso Castro, qui jugà un paper molt destacat al Concili, i que era totalment contrari a les versions bíbliques en vulgar. La darrera postura guanyà.

La Inquisició prohibí àdhuc gent supercatòlica com Tomàs Moro, Francesc de Borja, Lluís de Granada, tot adduint "la malícia dels enemics de la fe".

Fins al 1700 es publiquen "Cartells Generals de la Fe", on recorden l'obligació de denunciar "si saben algunes persones tinguen o hajan tingut llibres de la secta de Martí Luter, o d'altres heretges, o lo Alcorà, o bibles en romanç o qualssevol dels llibres reprovats per la Sant Ofici".

COMUNICAT ALS NOSTRES SUBSCRIPTORS, LECTORS I SIMPATITZANTS

S'ARENAL DE MALLORCA passa per un moments difícils atès que s'han amuntegat a l'horitzó dues amenaces. Per una part una dura recessió econòmica que afecta amb més intensitat la petita i mitjana empresa mallorquina. Aquest fet, que perjudica també el conjunt de la premsa en general, ha provocat una reducció dels ingressos per publicitat que han estat compensats en gran part per l'augment constant de vendes i de subscriptors. Hi ha però una segona amenaça més important. Durant l'any 1992, **S'ARENAL** ha vist retallat en més d'un 95% la publicitat oficial de les institucions a causa de la persecució política de què som víctimes. Qui ha duit la iniciativa i la veu cantant contra **S'ARENAL** al si de les institucions ha estat el diputat del PSOE, Sr. Damià Ferrà - Ponç qui ens va acusar sense cap mena de prova i d'una manera absolutament injusta d'esser un perill per a les llibertats democràtiques. La caça de bruixes contra **S'ARENAL** és per damunt de tot una persecució política contra la llibertat de premsa i contra un mitjà de comunicació independent en llengua catalana. Davant aquesta injustícia i per fer front a aquesta situació difícil, ens veim obligats a fer una crida a tots els subscriptors, lectors i simpatitzants i hem posat en marxa una doble inciativa:

1) CAMPANYA DE CAPTACIÓ DE NOUS SUBSCRIPTORS. ¿Coneixeu algú dins el vostre cercle d'amistats, de la vostra família, del vostre lloc de feina, etc. que té inquietuds per la defensa de l'economia, del medi ambient, de la llengua i cultura de la nostra nació? Idò animau-los que se subscriguin o en tot cas regalau-los una subscripció a **S'ARENAL DE MALLORCA**. Només que cada subscriptor actual de **S'ARENAL** aconseguís fer una altra subscripció, això suposaria una injecció econòmica molt important que contribuiria a capejar el temporal. *Animau-vos! Encara que a vegades no ho sembli, tots podem fer molt per S'ARENAL!*

2) CAMPANYA DE SUBSCRIPCIÓ VOLUNTÀRIA DE SUPORT. En aquests moments una subscripció anual a **S'ARENAL** (24 números) costa 3.000 pessetes, una quantitat que si la dividim pels 365 dies de l'any surt a una xifra als voltants de les 8 pessetes diàries. La subscripció de suport suposa doblar aquesta xifra i pagar 6.000 pessetes anuals, això mentre duri aquesta injustícia.

Totes les persones que vulguin ajudar **S'ARENAL** d'aquesta manera es poden posar en contacte amb la nostra redacció. **Telèfon 265005. Fax. 269941.**

Història dels Països Catalans: Bíblia i cegueses espiritual-nacionals (primera part)

Hom por dir que, posteriorment, comença l'època actual de difusió bíblica que tractarem més endavant. Si us hi fixeu, veureu en aquest esquema que l'època més lliure de persecucions contra la Paraula (o que, almenys, no en tenim constància erudita) és del 1234 al 1447, tot coincidint amb el màxim esplendor a tots els nivells de la nostra nació.

Papat i França, Inquisició i Occitània, albigesos i valdesos

En la gènesi del nostre poble trobem els elements adés esmentats.

Realment som deutors del Papat i França, històricament, però són institucions que no ens han estat tampoc favorables, globalment. El Papat, consolidat per la donació dels Estats Pontificis que el rei franc Pipí féu al Papa (s. XII), serví per coheccionar la Cristiandat Occidental com a independent dels poders civils (els fragmentats regnes bàrbars), mentre que a Orient la Cristiandat Ortodoxa quedava captiva i prou immobilitzada en esdevindre part de la maquinària estatal de l'Imperi (el màxim jerarca oriental, el bisbe de Constantinoble, fou de fet una mena de ministre d'afers religiosos dels emperadors bizantins). Això féu possible que, tot i al màxim corrupció del Papat en l'època que va aproximadament del s. X al Concili de Trent (tot coincidint amb les Creuades i la institució de la Inquisició), la Cristiandat Occidental anava avançant, mentre que l'Orient queia en mans dels turcs en bona part.

Quant a França, fou Carlemany qui en principi reconquerí als musulmans la "Marca Hispànica" fins a l'Ebre, i fou de França, llavors en progressiva anarquia, de qui s'independitzà el Comte Guifré el Pilós de Barcelona.

Des del principi al final de la història de la Cristiandat Occidental hi ha un fil d'unió entre el Papat i França, als quals devem els inicis de la nostra nació, que no ens ha estat gaire favorable. El cas de la institució de la Inquisició i la Creuada contra els albigesos a Occitània és paradigmàtic. Els reis del Casal de Barcelona aixecaven edictes contra valdesos i albigesos, però no els perseguïen massa, de fet. Eren vassalls del Papa, però havien de defensar als seus súbdits occitans: es trobaven entre l'espasa i la paret. I van perdre. La Inquisició papal cobra justament volada per primera vegada a l'Occitània ocupada pels francs. És clar que la Inquisició ha estat particularment nefasta pel nostre poble. De fet, les grans desfetes històriques dels Països Catalans (Occitània, els Àustries, de la Contrareforma i la nostra Decadència) estan directament vinculades a la Inquisició francesa i castellana.

Per això és paradoxal i una mena de maledicció- que per ceguesa espiritual es buscà el nostre poble per a ell mateix; que els catalans de l'època daurada aprovassin la Inquisició contra jueus i moriscos i àdhuc "heretges" cristians. De tota manera, un poble que no mantingui la seva pressió evangelitzadora i demogràfica, i, per tant, expansiva, és un poble que envellirà, s'aturarà i serà dominat i assimilat per algun veí més fort i

decidit, i és això el que ens ha anat passant als catalans.

Llull i normalització, Bíblia i Segle d'Or

Gosaria dir que Ramon Llull, a més d'esser el català més universal i creatiu de tots els temps (tot

just per esser un cristià tan fervorós, gosaria afegir-hi) fou qui més contribuï a posar unes bones bases espirituals per a la nostra nació. Espirituals, culturals i lingüístiques. No hi ha gens de dualisme "super-espiritualitzant", ací. Llull normalitzà totalment el català tot i esser trilingüe (llatí i àrab, i àdhuc, occità i francès), va escriure per primer cop de tot en català. Va parlar evangèlicament de com convertir els musulmans en el moment culminant de les creuades, i convertir els musulmans era i potser segueix essent la gran assignatura pendent de la nostra obsoleta, còmode i violenta Cristiandat nominal. Llull tenia molt bona punteria en tot.

Ja he parlat adés de la difusió medieval de la Bíblia en català, que no comptà amb gaires entrebancs. A la seua ombra va créixer la nostra nació i, sense la seua ombra benèfica, es va socorrar durant la ponentada de la Decadència.

El nostre segle d'Or, des de Llull a Roís de Corella, està absolutament plagat, al llarg de tota la seua literatura, de pensament i imatges bíbliques, de vegades molt clares i explícites i, moltes altres més, formant una argamassa indestruïble entre pensament normal i paràfrasis bíbliques. En tant que la paraula és la mateixa realitat, una vegada un poble desperta a esta palesa realitat queda fecundat i sadollat per la realitat de les sentències bíbliques. De fet, no és que tots els nostres autors medievals fossin realment cristians, tot i que quasi tots s'hi tenien, però el fil conductor del seu pensament (fins i tot en els més mundanals com Joanot Martorell) està ferit pels quatre cantons de pensament bíblic. Sols en posaré uns pocs exemples.

Hi ha casos massa palesos com Llull o Bernat Metge. Però tenim com Joanot Martorell parla al seu *Tirant lo Blanc* de la salvació per fe (tema central de la Reforma Protestant, o el Cant Espiritual d'Ausiàs Marc, amb gran correlació amb les tesis luteranes de la voluntat captiva del pecat i les virtuts de la sang de Crist ("fes que ta sang/mon cor dur amollesca"), tema bíblic molt central. Fins i tot hi trobem ressonàncies de sant Agustí, represes més tard per Pascal i el jansenisme ("No té repòs/qui altra fi s'espera, perquè en res més/el voler no reposa..."). En Pere Marc trobem també l'actitud antimundana típica del batejar bíblic ("que tot arnès traspassa"), amb paràfrasis bíbliques: "... sinó, com porc qui jau en la gran bassa/ de fang pudent, tu et bolques en pecat...", etc. L'obra devota de la *Creu*, escrita per l'aragonès Pero Martines mentre esperava la mort a la presó de Mallorca per la seua participació a la guerra civil catalana (va adreçada a la Reina d'Aragó demanant-li clemència, que no va pas obtindre), és una autèntica joia que demostra el coneixement bíblic del seu autor (...1435-63), per exemple, diu: "fort diamant que no fou mai trencat/ per durs martells, turments de fera pena", tot referint-se a la profecia d'Isaïes sobre que els ossos dels Messies no havien d'esser trencats (com era costum de fer amb els crucificats a fi de fer-los morir abans, segons l'evangeli), o com compara segons fa sant Pau, el Crist a la serp "d'aram" que alça Moissès per guarir els israelites.

L'últim gran autor català del Segle d'Or, Roís de Corella, s'avança al culteranisme barroc castellà amb prou anys i la seua brillantíssima prosa feia presagiar un nou esclat de la nostra brillant trajectòria cultural. Tanmateix la Inquisició escapçà tals expectatives optimistes.

Moriscos, jueus i tolerància

Durant l'Edat Mitjana, la majoria dels pobladors

del Regne de València són moriscos, la població cristiano-catalana és minoritària fins el s. XV-XVI. Quan passa a esser-hi majoritària ja ha rebut el colp de la Inquisició i les Germanies i està assetjada per l'expansionisme turco-berber per la mar i per l'expansionisme castellà i la intolerància per terra.

Al llarg de l'Edat Mitjana, els jueus i els moriscos juguen un paper ben destacable. Els jueus, tot i esser molt minoritaris, són destacables en el món cultural i comercial, i també en les versions de l'Antic Testament en romanç. Quant als moriscos, tenim llur importància demogràfica i llur resistència religiosa a tot cost, víctimes del menyspreu del poble nouvingut i enfonsats en la misèria i la incultura, foren els esquirols, els serfs de la gleba obedients a l'aristocràcia feudal que els donava llibertat religiosa alhora que els explotava. La principal raó adduïda en un principi per posar la Inquisició als Països Catalans fou la de perseguir el proselitisme religiós jueu i la religió musulmana. Els jueus, possessió personal del Reis, després de segles de marginació (de tant en tant hi havia avalots antisemites entre la població catalana, tot entrant a sac dins els calls jueus), foren finalment expulsats pels Reis Catòlics, ara fa mig mil·lenni. Molts anaren a parar a l'Imperi Turc, on podien desenvolupar un actiu paper en el comerç.

Quant als moriscos, primer foren arraconats en zones feréstegues i deprimides, com els negres en els *Sowethos* sud-africans. Finalment, i amb motiu del perill turc, Felip III els expulsà en massa a principis del s. XVII. Molt d'ells anaren a parar a Tunis i a altres llocs del Nord d'Àfrica.

Val la pena d'analitzar com tota intolerància acaba tornant-se en contra dels qui, amb poca caritat cristiana, la practica, tal com adverteix el Llibre dels Proverbis: "Qui tanca els seus oïts al clam de l'oprimit, també ell clamarà i no serà escoltat", o "Qui aparta el seu oït per no sentir la llei, la seua plegària també serà avominable. Qui fa errar als rectes pel mal camí, ell caurà també en llur mateix fossat..." (28:9-10). Amb la intolerància on cova l'ou de la serp.

Ens cal pagar el mal que els nostres avant-passats feren a uns altres pobles exercint ara la misericòrdia cap a ells, amb ajut i evangelització.

Hybris i col·lapse dels Països Catalans: època Borja

El període que va des de la guerra civil catalana entre el rei i el seu fill el príncep de Viana (capa 1460-70) i les Germanies (1520) marca el col·lapse de la nostra nació. De moment sembla que passem de l'esplendor a la misèria, com el presoner de Jordi de Sant Jordi: el Principat queda prou despoblat, la burgesia de les viles franques i reials, perd la iniciativa, els turcs i berbers avancen i controlen la Mediterrània, la Inquisició dona el colp de gràcia a la *intelligentsia* catalana, el rei se'n va fora dels dominis de la Corona catalano-aragonesa, el castellà s'instal·la com a llengua cortesana i dominant, tota la confederació cau sota la irrefrenable tutela castellana.

A principis del s. XVI els Borja, la família de papes valencians originaris de la Canal de Navarrès i criats a Xàtiva, dominen el Vaticà. Entre 1510 i 1511 Luter visita Roma. Va quedar horroritzat en saber les aventures del Papa Alexandre VI i els seus fills il·legítims. Es va disgustar amb la frívola incredulitat dels sacerdots romans i l'escandalosa conducta dels cardenals, i el que sentí i veié de la

(Continuarà)

La gota és una malaltia que afecta principalment els homes (més del 95% dels casos es donen en el sexe masculí) i més sobretot els homes grassos acostumats a pegar grans panxades abundants en proteïnes i begudes alcohòliques. La manifestació més comuna d'aquest mal és un atac d'inflamació articular que, sol afectar especialment el dit gros del peu.

La gota és una malaltia coneguda des de fa molt de temps i està relacionada amb un trastorn de la formació i excreció de l'àcid úric. Dintre les principals repercussions són de destacar les crisis d'inflamació de les articulacions.

L'àcid úric és un producte de la degradació de les proteïnes, tant de les que són incorporades amb l'alimentació com de les que pertanyen al mateix organisme. L'àcid úric es dissol en la sang en forma de sal o d'urats i és filtrat pels ronyons per ser eliminat per l'orina. Si hi ha un desequilibri entre la seva producció i la seva eliminació, els nivells d'àcid úric en la sang són més elevats (hiperuricèmia) aleshores es dona una notable tendència a sofrir la gota, perquè els cristalls tendeixen a dipositar-se en les articulacions i originen una inflamació.

En una primera etapa de la malaltia es produeixen crisis que solen començar a la nit i que, moltes vegades, són desencadenades precisament per un menjar molt ric en proteïnes o un abús d'alcohol. En el curs de poques hores, una o diverses articulacions s'inflamen i apareixen tumefectes, calentes o envermellides, amb un intens dolor que s'accentua al més mínim contacte; de vegades es produeix febre i malestar general. Unes quantes articulacions poden resultar afectades però les més comunes són les del dit gros del peu -on la malaltia es denomina poagra- i els turmells. Amb menys

Salut

Gota

frequència pot afectar els genolls, les mans, els punys i els colzes.

Una persona que presenta nivells alts d'àcid úric convé que se sotmeti amb regularitat a controls mèdics i que es miri molt en la dieta que ha d'estar privada de determinats aliments com fetge, ronyons, anxoves, sardines, etc.

ALIMENTS MOLT PERJUDICIALS PER A UNA PERSONA QUE PATEIX DE GOTA:

Carn: Extractes de carn i vísceres de qualsevol animal (lleteroles, fetge, budells, llengua, ronyons, cor, menuts, freixura, senyals, cuixot salat...). **Peix:** sardines, musclos, anxoves, cloïsses, ous de peix... **Begudes:** vi, cervesa, vermut, cava, conyac, anís...

ALIMENTS MOLT RESTRINGITS:

Carn: Bou, vedella, mèn, pollastre, indi, porc; tota casta d'embutits (sobrassada, botifarrons, camaïot, salxitó, cuixot dolç...). Animals de caça tant de pèl com de ploma: perdiu, faisà, conill, porc senglar... **Peix:** bacallà, bis, llobarro, crancs, carpa, llagosta, llagostins, anfòs, lluç, brous de peix, mariscs... **Llegums:** mongetes, lleties, ciurons, faves, xitxeros... **Llet i derivats:** Mantega, nata, formatges grassos: maonès, cammebert, roquefort, gruyere...

ALIMENTS QUE ES PODEN MENJAR SENSE RESTRICCIÓ:

Ous, llet, iogurt, formatges semigrassos, sucre, mel, dolços, melmelada, pastissos, pa, galetes maria,

galetes d'inca, arròs patates, carxofes, tota casta de verdures. Tota casta de fruites. Xocolata, cafè, cacau...

Bibliografia

Miguel Llabrés Jaume, Metge Reumatòleg, *¿Que es el reuma?*, Palma de Mallorca 1984.

Josep del Hoyo i Adolf Beltran, Metges, *Gota*, Av. 18.IV.1993.

Dibuix extret del llibre del reumatòleg Miquel Llabrés, *¿Que es el reuma?*, Palma de Mallorca 1984.

PLACA DE TOROS
Dissabte '26 de Juny a les 22,00 hrs.

Sopa de Cabra

RECOMANA M80

¡¡¡ATENCIÓ!!!
EL CONCERT ES TRASLLADA AL
POLIESPORTIU de POLLENÇA
DIVENDRES 30 de JULIOL

Ultima Hora

+ « JA THO DIRÉ »

Es un CONCERT de TGU Espectacles Miquel Jaume

DEVOLUCIÓ INMEDIATA D'ENTRADES ALS PUNTS DE VENDA HABITUALS

Col.laboren

IBERIA
LÍNEAS AEREAS DE ESPAÑA

TRANS MEDITERRANEA

JIM BEAM

Ajuntament de Palma

VENDA ANTICIPADA:
PALMA: XOCOLAT DISCOS
MANACOR: DISCOS BABA
INCA: DISCOS BABA
FELANITX: CA'N ALEIX

SERVEI OFICIAL RENAULT

Vengui a veure el nou
RENAULT TWINGO

TALLERS VALLESPÍR

EXPOSICIÓ I TALLERS

Carrer Sant Joan de la Creu, cantonada Avinguda del Cid
Tel. 427614 07198 SON FERRIOL

ECOLOGIA

MALLORQUINS!
MALLORQUINES!

NO TUDEU AIGUA PERQUÈ EN QUEDA POCA!

(És un suggeriment de L'Estel de Mallorca)

Dotze maneres d'estalviar aigua:

- 1.- Quan escureu els plats convé omplir la pica i tancar l'aixeta.
- 2.- Tancau l'aixeta quan us renteu les dents o us afaiteu.
- 3.- No renteu el cotxe amb una mànega sinó amb una esponja i un poal.
4. No sembreu gespa al vostre jardí sinó plantes autòctones adaptades al clima de Mallorca i més resistents a la manca d'aigua.
- 5.- Reduïu la capacitat del dipòsit del vostre vàter

CANYELLES SE QUEDA TOTSOL EN EL PROPÒSIT D'ENDUR- SE'N L'AIGUA DE LA PART FORANA

Gabriel Canyelles ha topat amb la negativa dels Ajuntaments de la Part Forana (Llubí, Muro, sa Pobla, Sineu, Sant Joan, Petra, Costitx, Maria, Santa Margalida, Petra, Ariany...), bastants d'ells comandats per batles del PP, que s'oposen que EMAYA se'n dugui l'aigua del pla. L'únic consistori que de moment ha cedit a les seves pressions ha estat el de Sencelles, Guillem Ferrer, i el regidor Ventura Rubí i això s'explica perquè el senyor batle i el regidor del PP són propietaris dels pous dels quals EMAYA pensa extreure l'aigua. L'actitud d'esquirols de Ferrer i Rubí ha provocat una explosiva tensió dins Sencelles i dins tot el Pla de Mallorca quan han vist que aquests dos polítics en comptes de mirar pel bé de tota la comunicat l'únic que els interessa és embutxacar-se doblers de la manera que sigui, encara que això suposi enfonsar tots els seus veïnats,

posant-hi un objecte com una pedra, una botella o un totxo.

6.- Si compreu un vàter nou compreu-lo de baix consum d'aigua, d'aquests de pressió que es buiden amb menys de 2 litres d'aigua.

7.- Si compreu una rentadora nova escolliu aquelles que tinguin el consum més baix d'aigua.

8.- A les cases tradicionals de Mallorca sempre hi ha hagut pous, cisternes i aljubs per aprofitar l'aigua de pluja. Si us feis una casa nova és molt important recuperar aquesta sàvia tradició mallorquina que d'un temps ençà s'ha perdut.

9.- Cridau tot d'una el llanterner quan tingueu una aixeta de ca vostra que no tanqui bé.

10.- Si observeu una pèrdua d'aigua en la xarxa de distribució, telefonau immediatament al telèfon d'averies d'EMAYA (Tel. 46. 53. 53). Si viviu a un poble a una urbanització, avisau la companyia responsable.

11.- Quan regueu el jardí o el petit hort convé

abandonar el sistema d'aspersió i adoptar el de goteig. Per tal d'evitar l'evaporació convé regar al capvespre de tot o de nit.

12. Si teniu piscina cal tenir sempre a punt el sistema de depuració. Això ens permetrà tenir la mateixa aigua durant tota la temporada.

PASTISserie S. BALLESTER

Carrer Maria A. Salvà, 49
Tel. 264646 - 261726
Crtra. Militar, 221. Tel. 266996
Carrer Republicans, s/n.
Tel. 490815
Carrer Sant Bartomeu, 47
Tel. 266969

QUINZENA DEL SALAT

Del 5 al 18 de juliol

Dia 5: Croissants i pastissos farcits.

Dia 6: Coques de trempó, de verdura, de pebres torrats.
Quitxes de cuixot i formatges, d'espínacs, de verdures.

Dia 7: Canapés.

Dia 8: Saladets i delícies variades.

Dia 9: Bandes de tonyina, de cuixot, de xampinyons, etc.

Dia 10: Braços d'ensaladilla, de carn freda, de tonyina.

Dia 12: Vol-au-vents farcits.

Dia 13: Panades, cocarrois, agulles pollastre.

Dia 14: Pastissos paté i llom.

Dia 15: Coques d'esclata-sangs, de recapte, de pèsols, de llom.

Dia 16: Pizzes, punxes morunes, torrades.

Dia 17 i 18: Mini-buffet.

Forn de Pa i Pastisseria

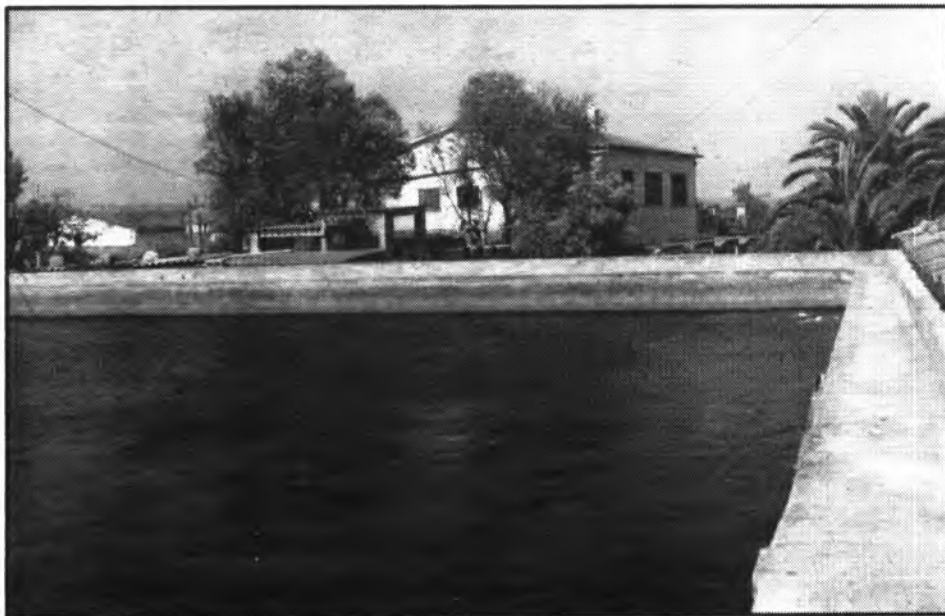

FOLL

Ensaimades

C/. Cristiandad, 5 - Tel. 74 22 37
C/. Manacor, 56 - Tel. 46 62 22
Avda. del Cid, 56 - Tel. 42 77 25
C/. Eusebio Estada, 105 - Tel. 29 50 42

SANT JORDI
PALMA
SON FERRIOL
PALMA

Les cases de Cas Tinent, amb un bon safareix d'aigua dolça.

Les cabres de Cas Tinent.

Cas Tinent, una possessió modèlica

Aferrat a les darreres cases de Son Ferriol, sortint pel carrer de la Muntanya, just devora la benzinera i abans d'arribar a l'antic camp de futbol, trobam la possessió de Cas Tinent, propietat de dona Maria-Antònia Balaguer, que viu a un xalet de Son Vida. Els amos d'aquesta possessió des de fa vuit anys són la família Calderón, uns extrems que toquen terra mallorquina ara fa vint-i-un anys i que aquí fan les amèriques.

Deim que aquí fan les amèriques i no ens equivocam, perquè mentre arreu de Mallorca el camp va malament, a ells, totes els hi pomen. Fins ara l'aigua era molt salada i fins i tot l'alfals anava magre, havien de comprar deu mil duros d'aigua cada mes per abeurar el bestiar i fer funciona la fàbrica de formatges, però el miracle ha succeït! Ara fa mig any els va arribar l'aigua depurada, una aigua marronenca, una espècie d'embrivada gratuïta, de moment, i que no costa ni l'electricitat per treure-la. Com que en tenim tanta com en volem i de franc, diu l'amo vell, regam a la manera antiga, sense aspersors i l'alfals i el margall van bons de tot.

Però la cosa millor és que durant aquest mig any de no treure aigua dels pous, aquests han tornat dolços, l'aigua ha tornat bona com temps enrera. Ara ja no en compren a camionades com feien abans.

Vint-i-quatre quarterades té Cas Tinent, totes de reguiu, a les que cal afegir-n'hi nou més que l'amo ha llogades, total trenta-tres que ara no es reguen totes, la part alta de la finca s'està canalitzant per poder regar tota la finca.

Aquesta aigua, que ve de la depuradora del Coll d'en Rabassa, ara ja arriba fins a la Casa Blanca. Ara es fan les canonades cap a Sant Jordi. Una vegada acabades les obres, el Pla de Sant Jordi tornarà a ser el jardí que fou temps enrera, tot regat amb aigua depurada i amb pous d'aigua dolça si els altres pous de la zona segueixen la pauta dels de Cas Tinent.

En Joan J. Calderón és el vice-president de l'associació per la recuperació del ca de bou mallorquí.

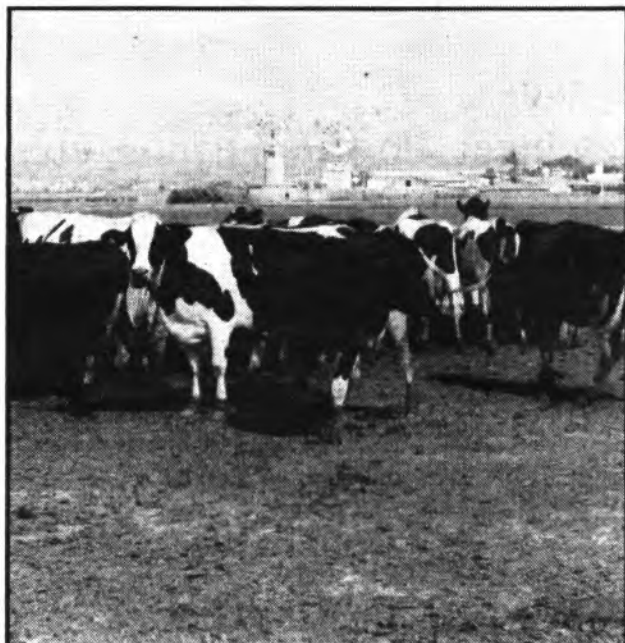
Cent vaques i dues-centes vuitanta cabres viuen felices a la possessió. Les vaques produeixen una mitjana de mil sis-cents litres diaris de llet i les cabres dos-cents litres, encara que l'amo jove té intenció de triplicar el nombre de cabres enguany mateix. També hi ha producció de vedells i de cabrits que es venen per carn.

El formatge, però, és la principal producció del lloc. Un formatge mantegós, tipus mallorquí (amb molta llet de vaca), i un altre tipus manxego (amb més llet de cabra), que es ven directament a Cas Tinent, però que també es pot trobar a la cadena de carnisseries Can Biel, als supermercats Vivó i a uns quants llocs de la plaça de Pere Garau.

En Joan J. Calderón, que és l'amo jove, és molt aficionat als cans, als cans de bou, una bona guarda dels quals viuen a la possessió i la guarden. En Joan Calderón és el vice-president de l'associació per la recuperació del ca de bou. Un ca molt bo i molt rabiós, especialitzat en la guarda de cases.

Els amos vells de Cas Tinent.

Cent vaques viuen felices a Cas Tinent.

Conjunt «Mel i sucre»

Sa bona música resulta
els bons sentits alegra
qui la vos farà escoltar
és el conjunt mel i sucre.

Ses cançons velles conjunta
recordant els temps passats
passodobles animats
vals, xotis, vals i maxurca.

Tot lo que voldreu ballar
lo duu als seu repertori
ne contareu molta glori'
dins vostre cor entrarà
també se vos servirà
els típics balls mallorquins
que crearen els padrins
a dins aquell temps llunyà

El glosador Climent Garau,
del conjunt n'és director
vos farà una cançó
si a ell li ho demanau
a ell sempre el trobau
preparat per tota cosa
el saxofon molt bé toca
molt a gust amb ell ballau.

Es trui a qui representa
aquest conjunt tan famós
si voleu divertir-vos
tant de dia com de vespre
sa gent queda molt contenta
de seva diversitat
de ball lent i animat
també de jota calenta.

Climent Garau i Salvà
Tel. 66 53 36

El Sr. Samaranch i l'esport català.

Des de la seva promulgació, a finals del segle passat, la Carta Olímpica estableix que no cal ser un estat independent per tenir comitè olímpic propi. Tant el Baró de Coubertin com els seus successors, han diferenciat sempre país esportiu o nació, de país polític o estat.

La Carta Olímpica, en el seu article 34, estableix: "En aquestes regles, la paraula "país" vol significar qualsevol país, estat, territori o porció de territori que el COI (Comitè Olímpic Internacional) consideri, a la seva absoluta discreció."

Desempeñen han estat reconeguts comitès

olímpics de països que no eren independents en el moment del reconeixement. Són els casos de Antigua, Bahames, Barbados, Belize, Egipte, Hongria, Índia, Iraq, Irlanda, Islàndia, Jamaica, Noruega, Papua Nova Guinea i Nova Zelanda.

Actualment hi ha els següents comitès olímpics de nacions sense estat: Antilles Holandeses, Aruba, Bermudes, Illes Caiman, Illes Cook, Illes Verges Americanes, Illes Verges Britàniques, Illes Samoa Nordamericanes, Guam, Hong-Kong i Puerto Rico.

I ara també hi ha, a més de Catalunya, altres països que no són estats independents i que treballen per obtenir un comitè olímpic com les Illes del Canal (G.B.), Feròe (D.K.) Ontàrio (Canadà), Gibraltar (G.B.), etc.

Però d'acord amb el que ha dit el Sr. Juan Antonio Samaranch, s'ha fet la proposta al COI de modificar la Carta Olímpica per no admetre cap comitè olímpic que no correspongui al territori d'un estat reconegut per l'ONU.

Això trencaria, si s'aprova, la tradició centenària del COI. Just en el moment en què tocava admetre Catalunya i quan el COI té un president català respectat de tothom i amb una influència decisiva.

Volem creure que d'ara fins al setembre, data en què es confirmaria l'acord, el Sr. Samaranch farà tots els possibles perquè aquest es prengui sobre uns altres condicionants més lògics i que no semblin dictats expressament per a barrar el pas a Catalunya. Cosa que fóra històricament indigna, justament ara que el COI és presidit pel Sr. Samaranch.

Del contrari, caldrà creure que el Sr. Samaranch s'arreglaria amb tots aquells que,

El Baró Pierre de Coubertin.

amb provocacions calculades, van atiant l'independentisme. El reconeixement del Comitè Olímpic de Catalunya (COC), tindria el gran valor d'anar obrint pas, davant de tot l'estat Espanyol, del fet que Catalunya, fins i tot internacionalment, constitueix una nacionalitat diferenciada. Conscienciació prioritària i constructiva que és imprescindible per aconseguir una situació política estable a l'actual estat Espanyol.

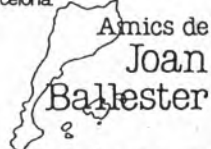
Malgrat tot, cal reconèixer com a lícita l'actitud de promoure eficaçment l'independentisme amb provocacions com aquesta, però en aquest cas i per l'oportuna arbitrariedad de la mesura, pot dur més frustració al nostre poble. Frustració que tots hem de procurar d'evitar, començant pel mateix Sr. Samaranch, influent president del COI, i l'home que ha dut els Jocs Olímpics a Barcelona.

Juan Antonio Samaranch.

Per tant, preguem als ciutadans de Catalunya, que entreguin a mà o enviïn aquestes butlletes a qualsevol de les agències de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, demanant la col·laboració al seu president Sr. Samaranch, perquè el COI no ratifiqui l'acord proposat i perquè procuri que sigui substituït per un altre de menys polític i més esportiu. Com ho fóra, per exemple, el de les marques mínimes dels atletes, certificades pel CO de cada país. I amb això s'aconseguirien molts menys participants, que és el que diuen que es vol, encara que hi haguessin més Comitès Olímpics.

Aquesta és la dinovena pàgina que publiquem a la premsa dels Països Catalans. Voldríem continuar, i ho farem si ens arriben suficients ajuts econòmics, perquè creiem que cal difondre el text de les "Bases per al futur nacional de Catalunya", proclamades a Manresa l'any 1992, amb motiu del centenari de les primeres Bases. Per això cal que continuem rebent aportacions a "Amics de Joan Ballester", Cl. núm. 373-6, Bc. Urquijo, Ag. Rambla-Barcelona. O bé xecs nominatius al mateix nom a l'apartat 5.069 08080 Barcelona.

Delegació d'Òmnium Cultural
apartat de Correus 5.069 - 08080 BARCELONA

Excm. Sr. D. Juan Antonio Samaranch
President de La Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona.
(entregar-ho a qualsevol oficina de "La Caixa")

Nom i cognoms

.....DNI

us demana que actueu per a evitar la modificació de la Carta Olímpica i fent que es mantingui la redacció
centenària del seu article 34.

Signatura:

Art i Joia

Rellotgeria - Joieria
Argenteria - Objectes de
regal - Trofeus - Gravats
PREUS DE FÀBRICA

Avinguda del Cid, 82 Tlf.: 427953 Son Ferriol

SERVEI DE NEUMÀTICS

MICHELIN

Son Ferriol

C/. Avda. del Cid, 73
Tel. 42 75 53

Son Ferriol - Palma

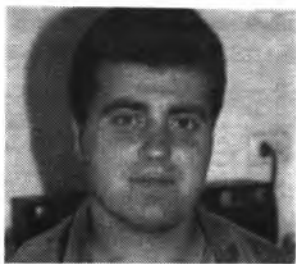
TALLERS BRASIL

Neumàtics nous i d'ocasió.

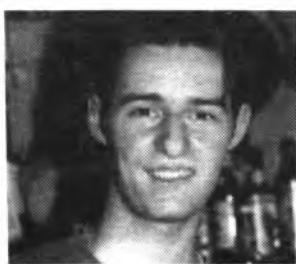
Canvi d'oli i greixat. Mecànica
en general. Carretera de
Manacor, 391 (davant la
gasolinera)

Tlf.: 428353. 07198 Son Ferriol

Enquesta: Com valorau el resultat de les passades eleccions?

Antoni Oliver (Benziner). Als PP.CC. guanya la dreta, però als països castellans guanya l'esquerra, i com que allò és més gran, sempre ens comanden.

Josep M. Jaume (Ba Sa Cova). Decebedora. És el primer cop que vot i he quedat decebut perquè els espanyols sempre guanyen.

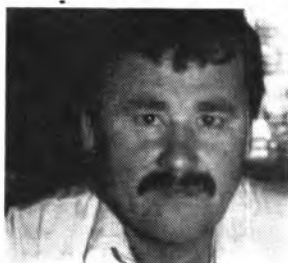
German Fornes (Floristes). La gent de Catalunya, València i Mallorca vota la dreta, i la de Castella i Andalusia vota l'esquerra. D'aquesta manera nosaltres no comandam mai perquè allà és més gran que aquí. A més, és molt trist que a Mallorca no votin als partits mallorquins.

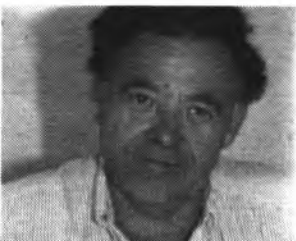
Gabriel Amengual (Gomer). Estam a les mateixes. Allò que interessa als mallorquins és que guanyin els partits mallorquins. Amb aquests partits estatals haurem de mantenir l'atur d'Andalusia.

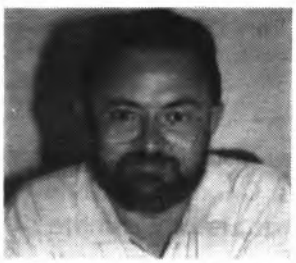
Llúcia Socies (Autoescola). Els mallorquins, catalans i valencians voten la dreta i els andalusos i castellans voten l'esquerra. M'agradaria que la nostra gent votàs partits mallorquins.

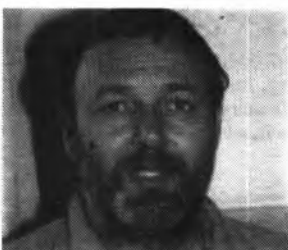
Josep Homar (Bar Cabana). A mi, em va bé tot. Que facin allò que vulguin.

Antoni Morell (Agent de viatges). Sempre guanyen els espanyols. Els partits mallorquins, encara van magres perquè no els votam.

Joan Aguiló (Can Juanito). Ens han tornat a barrinar. La gent vota PP per evitar que guanyi el PSOE, i els nacionalistes mallorquins queden a un racó. Als Països Catalans guanya la dreta i als castellans guanya l'esquerra, i llavors ens comanden a tots. L'única solució és la independència dels PP.CC.

Vicenç Canyelles (Bar Son Ferriol). Era difícil que els partits mallorquins traguessin diputats, m'ha sabut greu.

Antoni Canyelles (Bar es Siurell). ERC ha començat a caminar. El PSM ha anat prou bé. Llàstima que UM no hagi tret més vots. La gent de Mallorca no hauria de votar partits forasters com el PP i el PSOE que ens roben tots els doblers quan comanden a Espanya.

Josep Sagrera (Perruquer). Maldament que a Mallorca hi guanyi la dreta, sempre ens governarà l'esquerra.

Marilena Ordines (Mables sa Bodega). Estic decepcionada. Els mallorquins no han votat els partits mallorquins. Els partits d'obediència espanyola no defensaran Mallorca.

Mateu Coll. Malament, ha guanyat el vot de la incultura. Mentre estem amb els espanyols anirem de cul, ells ens governen. La independència és la solució.

Eleccions noranta-tres

*Què em fet?
Hem arreglat res?*

(Glosa amb missatge)
Per: Es Gall

Ja tenim la pasterada, ja hem fetes les eleccions i altra volta la pastada se'n duran a altres racons.

A Nació que altra vegada vota als de fora, eixancada, li tocan els doblons.

Ai Mallorca, Ai Mallorca! has pegat dos nous esclats: d'ajuda l'Illa és eixorca amb aquest set diputats.

A l'estatal Parlament qui ens defensarà aquest pic? Trist i cert és el que us dic: Del PSOE i PP la gent amb els vots que ha anat rebent s'en torquen el que no dic.

A Madrid molt fort s'aferren al seu escó vell o nou; de Mallorca mai no xerren, emperò en cobren el sou.

Què defensen, idò, allà, on estan tan ben servits? No, a la gent que els va votar; Defensen els seus partits.

Per mostra posau esment: nostre estatut reformat, votat unànimament, per tenir més llibertat. A Madrid del Parlament Fèlix Pons que n'és el Cap

el reten eternament... Per què? El PSOE hi posa el tap.

Els heu votat! Fora queixes! Si els impostos són forts, pagau; si no els veis mai més, callau; si el Pla és buit de bous i de xeixes no vos queixeu...Els votau!

Canàries afortunades! partits seus vots han rebut i a Madrid veus esmolades pegaran quatre llepades i ompliran el seu al mud.

Partits d'aquí! nacions riques no es fan a cops de timó. Si voleu fer bones miques, tots plegats! Preneu lliçó.

I el Verds? Només la verdesca creis que vol menjar la gent? Amb un partit que tengui esca per defensar pins i bresca heu d'unir-vos fortament. No aneu més tots sols de gresca. Falta unió! Falta gent!

De fora eren els pirates d'abans i eren algerins. Ara ens roseguen com rates ens atreuen amb veus grates, Estan a prop, són a dins i no tenen quatre potes... A Mallorca, mallorquins!

N'Angel Fuente i na Margalida Vic es casaren el passat dia 6 de marc a l'església de Santa Maria del Camí. El sopar de noces fou a Sa Portassa d'Algaida. Foto Torres R

Els cosins Eva i Salvador, del Pont d'Inca, feren la primera comunió aquesta primavera a l'església del seu poble. Feren el sopar de noces al restaurant Tai Tai de s'Arenal. Foto Grau

Na Maria Peralta va fer la primera comunió a l'església de Son Ferriol el dia 12 de juny. El sopar d'aquesta celebració fou al restaurant Tio Pepe de Son Bonet. Foto Torres R

En Llorenç Català i na Maria Salvà es casaren el dia 16 de maig a l'església de Son Ferriol. Feren el sopar de noces a sa Portassa d'Algaida. Foto Torres R

En Pep M. Coll, de la Penya Motorista Son Ferriol, té dos anys i ja apren a menar moto.

N'Irene Calvo Notario va rebre les aigües baptismals el passat dia 29 de maig a l'església de Sant Marçal. Foto Grau

Els alevins de la U.D. Pla de na Tesa, que juguen a les ordres de Francesc Barceló.

Són els alevins del Sant Marçal F.C., que entrena en Bartomeu Pou.

Infantils del Ferriolenc. Han desenvolupat una bona temporada en el campionat que ha acabat fa poc temps.

PODA DE PALMERAS

Tomeu Català

tel. 60 27 20

GASOLINERA S'ARANJASSA

Rentat de camions. Rentat automàtic. Canvi d'olis. Neumàtics. Pre-revisió ITV. Li posam el cotxe a punt per a la revisió i si

ho vol, li entregam el cotxe amb la revisió passada.

Carretera de Lluçmajor, km, 10

Tlf.: 26 52 72. Fax 268570. S'Aranjassa

Rte. Pirineu

RESERVI

Tel. 76 83 54

EL MILLOR DE LA
CUINA DE
CATALUNYA A
LES BALEARS

LA SEVA TAULA
Camí Veïnal La Real, 24
PALMA DE MALLORCA

RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.
S'Hostalot

Restaurant
Ca's Carbone

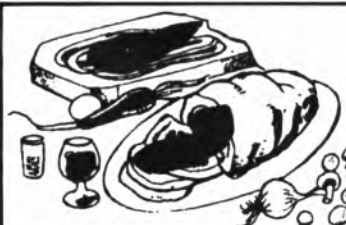
Dimarts
tancat

Ctra. Manacor, Km. 28 - Tel. 64 65 04 - 07230 Montuiri

Sa Nostza Cuina
Chef Tomás Frau

Estam
especialitzats
en:

Bodes, batejos, primeres comunions i banquets.
Saló menjador propi, cabuda de 100 a 700 persones.
Salons climatitzats - servei a domicili
C/. Bisbe Sastre, 19 A. Tlf.: 28 30 43 - 23 71 94
Ciutat de Mallorca

BAR CENTRAL

Menjars, tapes variades
entrepanes
Son especialistes en paelles
Menú del dia a 600 ptes.
C/. Cardenal Rossell, 80
Tlf.: 26 10 39
Coll d'en Rabassa

CHINA
RESTAURANT
ORIENTAL
C/. Joaquín Verdagué, 12
Arenal - Tel. 26 67 21
Palma de Mallorca
ESPAÑA

56 pizzes
diferents
C/. Vicari J.
Fuster, 265-B
ES MOLINAR
(Davant la mar)
Tlf.: 41 12 11

CAFETERIA
LOS
CLEMENTES

PIZZES
Avinguda Son Rigo, 23
Tlf.: 26 59 55
Les Meravelles
HEM TORNAT A OBRIR

Gastronomia

zoldos

Carrer de Manacor, 121 C.
Tel.: 27 85 18.
07007 Palma de Mallorca

PARRILLA - GRILL

Bar
CAN TORRAT

Especialitat en carns al caliu.
Graella a disposició dels clients
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

BAR - RESTAURANTE

Andreu

Som especialistes en:
Arròs brut, paella, cordon blue,
bistec al pebre bo, sípia, conill a
l'allet, llenguado menier, carns i peix
en general.
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can
Pastilla.
Sortida 2 de l'autopista (dimarts
tancat)

RESTAURANT

Hannen Saß

Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada
AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I
CERVENA DEL BARRAL IMPORTADA
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA
Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure
Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

RESTAURANT

SES COVES DE GENOVA

BACALLÀ AMB SANFAINA - MONGETES AMB BOTIFARRA -
VADELLA AMB BOLETS I ALTRES DELÍCIES DE LA
CUINA GIRONINA.
APARCAMENT PRIVAT
DILLUNS TANCAT

C/. Barranc, 45

Tlf. 40 23 87

GENOVA

RESTAURANT MILLOR

El «chapeau» dels menús
Dies feiners, 650 ptes. Diumenges i
festius 975 ptes.
Carrer Espartero, 26. Santa Catalina

EL BUNGALOW RESTAURANTE

BAR

Carrer dels Esculls, 2.
Tlf.: 26 27 38.
Ciutat Jardí

Carns al caliu, frit mallorquí, pa amb oli.
Demanau la nostra pinya colada importada del
Carib. C/. Pare Bmeu. Salvà, 16. Tlf.: 49 08 55.
Les Meravelles

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

CAFETERIA RESTAURANTE

GONDOL

Carrer de l'Arenal
Complexe Cristina
Tlf. 26 11 49
LES MERAVELLES

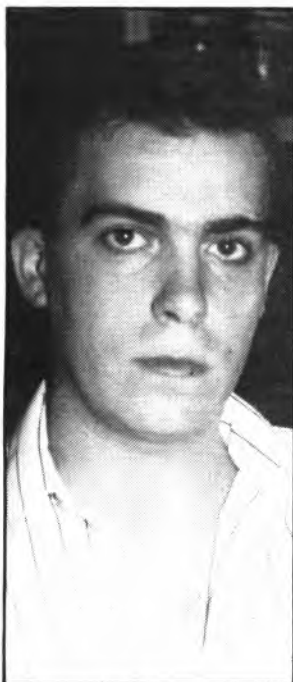
Plaça Pius XII, 7. Ciutat
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal
Port del Mar s/n Palma Nova

FORMATGES CAS TIENT

Camí de Muntanya,
(devora la benzineria)
Tlf.: 428381.
Son Ferriol

Aigua
potable a
domicili
Miquel Salvà
Tlfns.: 265980
908 636980

José Juan Moreno és l'amo del **Pub Moyans** al carrer Cabana del Pont d'Inca. A partir de les set del vespre posa música i serveix copes.

En Josep Malbertí és l'amo del bar **Sa Bauxa**, fa berenars al pati del corral a una mitjana de 350 ptes.

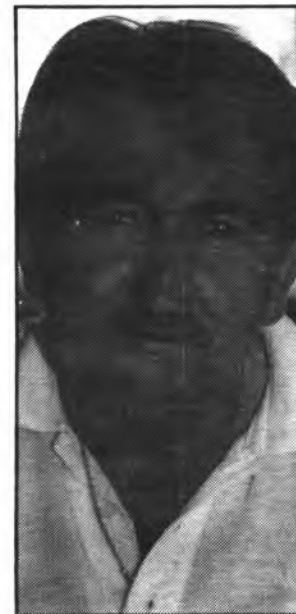
En Josep Cardell és l'amo del restaurant **Bar Bara**, de Son Ferriol. Cuina mallorquina. L'especialitat de la casa és el cabrit rostit, les albergínies farcides i els escaldums. El preu mitjà del dinar és de 1.500 ptes.

En Joan Canyelles és l'amo i el cuiner del restaurant **S'Hostalot**, establiment que ha donat nom al poble de l'Hostalot, poble situat entre Son Ferriol i la Cabaneta anant per la carretera vella de Sineu. Ens diu que és del Barça, i que fa cuina mallorquina com són ara sopes, porcella rostida i paella a la mallorquina. El menú dels dies feiners val 650 ptes. Els diumenges s'hi menja a la carta.

El matrimoni Hugueta-Bianya regenta el restaurant **Ca Na Puri** de Son Ferriol. Les pizzes de bacallà són l'especialitat de la casa. Hi ha altres pizzes i hamburgueses i un menú de 625 pessetes completen l'oferta de la casa.

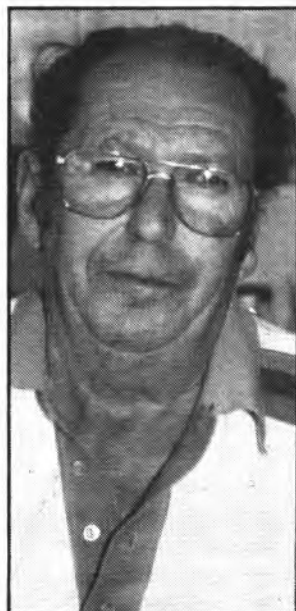
En Gabriel Joan és l'amo del cafè **Can Rigan**, de la Casa Blanca. A més de cafeter, fa de cuiner i com és natural fa cuina mallorquina: porcella rostida, caragols, colomins amb col, sípia amb ceba i altres coses bones. S'hi pot menjar per un milenar de pessetes.

En Joan Mas és l'amo del restaurant **Bon Paladar**, del Pont d'Inca. Els peus de porc són l'especialitat de la casa. El menú va a 950 ptes.

En Joan Castro i na Hong Yan són els amos del restaurant xinès **Mehua** a les Fontanelles de Can Pastilla. Com és natural, tenen cuina xinesa: rodets de primavera, pollastre amb salsa d'ametles, plàtans fregits amb mel... són alguns dels plats d'aquest restaurant. La mitjana són 1.500 ptes.

En Vicenç Ferrà és l'amo del merendero **Cas Capità** al poble del mateix nom. Arròs brut, porcella rostida i xot rostit són les especialitats de la casa. El menú és a 600 ptes.

En Marçal Ramis és l'amo del Restaurant **Can Carrió** de la Cabaneta. Peix i marisc fresc que bota. Xot i porcella rostits. Preu mitjà de l'àpat, 3.000 ptes, menú del dia a 750 ptes.

HOTELS! RESTAURANTS!

PER RENOVAR O REPOSAR QUALESVOL
TIPUS DE LLENÇERIA DEMANAU
PRESSUPOSTS O VISITAU SES BOTIGUES DE'N

F. **BELLINFANTE** MORANTE

PLAÇA OLIVAR, 1 - TEL.: 72.34.05
P. MADRID, 11 - TEL.: 23.71.35
ARQ. ASPAREC, 20 - TEL.: 27.91.66
P. MOLINA, 18 - TEL.: 29.28.61

TROBAREU SES MILLORS QUALITATS I
ES MILLORS PREUS EN:
LLENÇOLS - TOVALLOLES - FLASSADES
CATIFES - ESTOVALLES - TORCABOQUES
ETC. ETC.

No vos confongueu amb altres botigues de nom paregut

DI ANGELO
Piano Bar

C/. de la Mar Jònica, 16 baixos
Les Meravelles de s'Arenal. Tlf.: 26 52 56

GENOVA

Som especialistes en:
Cams al caliu
Cuina típica mallorquina
Pa amb oli amb permill
Caragols

Obert cada dia. Aparcament propi
Carrer Rector Vives, 4. Carrer Rector Vives, 14
Tlfns.: 40 24 79 - 70 21 62

Bar Restaurante EL BIERZO

Menjars típics lleonesos i peixos
Avinguda Bmeu. Riutort, 102. Tlf.: 26 97 54
Can Pastilla

CASA JULIO

Cuina mallorquina
Internacional
Taxes

CASA JULIO

C/. Previsió, 4 (Travessera Colom)
Ciutat de Mallorca. Tlf.: 71 06 70

Bam - bino

MODA INFANTIL I JUVENIL IMPORTADA
D'ALEMANYA

A la presentació d'aquets retall tendreu el
10% de descompte
Plaça Reina M. Cristina, 12 baixos
07600 s'Arenal 1

PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 20 pessetes.

BORSA INMOBILIÀRIA

S'ARENAL, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

TRASPÀS local 150 m², 15 metres de façana, molt cèntric a Can Pastilla. Tel. 465429.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

S'Arenal, particular venc pis; 2 dormitoris, prop del Club Nàutic, en perfecte estat i molt lluminós. Vingui a visitar-lo i es convencerà. Preu 7.500.000 ptes. Tel. 264259.

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1.292 m². Preu interessant. Tel 41 21 98.

S'ARENAL, apartament de 70 m², 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metres aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metres, més 80 metres de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

Venc solar de 505 m² a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m². 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490

S'ARENAL, venc pis, 3 habitacions, bany, cuina, dues terrasses... A la zona de la plaça de les verdures. Tel. 263674.

CAN PASTILLA. Se ven primer pis, 180 m² a 1a. línia, bany complet, lligador, dues cambres dobles, menjador espaiós, cuina, rebost, traster i gran terrassa de 80 m², armari embotrats i possibilitat de foganya. Preu interessant. Tel. 522130.

S'ARENAL, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'ARENAL, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina, terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

Cala Pi, venc solar de 1.246 m². S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4.500.000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

Es ven casa vella a Sant Joan. Tel. 526398.

Compraria xalet pels voltants de s'Arenal. Tel. 261734.

Bonic terreny a Llucmajor (Camí d'Alicanti). Cantó 11 m. caseta dos compartiments, a reformar. Pou, possibilitat, llum i telèfon. Tel. 450994. Preu a convenir.

PLANTA BAIXA amb tres habitacions i corral al Molinar. Se ven. Tel. 413373-270654

Venc tercer pis devora la plaça de les verdures de s'Arenal. Tres habitacions, un bany, cuina, dues terrasses. Tel. 263674.

Deixaria cambra doble a casa compartida, jardí i hortet. Molt econòmic. Preferentment gent jove. A Santa Ponça, urbanització Galatzó. Tel. 671419.

PERRUQUERIES

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

PERRUQUERIA de senyors Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

Perruqueria Pep. Unisex. Carretera de Llucmajor 204. Tel. 49 13 67. S'Aranjassa.

ANIMALS DE COMPANYIA

Consultori veterinari. Plaça dels Nins, 26. Tel. 267664 s'Arenal. De dilluns a divendres de 17 a 20 hores.

Clinica Veterinària S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13. Hora baixes de 16'30 a 19'30. Tel. Clínica: 49 01 53.

Clínica veterinària. De dilluns a divendres de 16'30 a 20'00. Dissabtes de 12'30 a 14'30. Plaça de l'Església, 2a. Tel. 743854. Coll d'en Rabassa.

VENDES

Venc motor "Mercuri", foraborda, de canya curta, 2,2 HP, en bon estat. Preu 35.000 ptes. Tels. 753033 i 755460.

Venc llit de matrimoni, matalàs inclòs, dues tauletes de nit estil provençal. Nou, sense estrenar. Tel. 541449.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Venc contestador automàtic, marca Sanyo. Tel. 264 259.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Per enviar o recollir qualsevol sobre o paquet en poques hores. Urbans, regionals, nacionals, internacionals

Carrer Berlin, 24
Tlf.: 74 33 35 - 36
S'Arenal

L'ESTEL
de Mallorca
Telèfon: 265005

TALLER DE REPARACIONS

MIQUEL CRESPI CAMPINS

Pre-revisió ITV, li posam el seu cotxe a punt per a la revisió, i si ho vol li entregam amb la revisió passada. Consulti'ns.
Carrer d'Hèrcules, 2 - Tel.: 42 82 11
07198 SON FERRIOL

ANUNCIAU-VOS DE FRANC A

L'ESTEL de Mallorca

Nom:

D.N.I.

Cognom:

TELF:

ATENCIÓ

—Escriuiu un sol anunci per cupó.
—Usau lletres majúscules.
—Escriuiu dins el requadre el text.

Ompliu aquest cupó i enviau-lo a:
S'ARENAL DE MALLORCA: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 —
SES CADENES DE S'ARENAL

PER IL·LUMINAR LA SEVA LLAR
ELÈCTRICA NYEGOS
Jaume Balmes, 45
Telèfon 29 56 18
07004 Ciutat de Mallorca

Fusteria miquel vidal

Mobles, Decoracions i Portams

MIQUEL VIDAL GALMES
TEL. Y FAX: 42 82 28
CARRER HERCULES, 8
07198 - SON FERRIOL
PALMA DE MALLORCA

PETITS ANUNCIS

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc dues rodes noves de Talbot Horizon a preu d'amic. Els interessats per veure-les al carrer Aragó, 70, 1, A Palma.

Venc un menjador usat i en bon estat. Preu a convenir. Moble llibreria, taula i sis cadires. Tel. 540746.

Venc ordinador nou a bon preu, interessats al carrer Aragó, 70, 1, A, Palma.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel. 42 76 47.

Compraria ROSTIDOR DE POLLASTRES de tres o quatre espases. Tel. 411107.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

Venc cadells de ca de bestiar a 5000 pessetes. Tel. 428991.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel. 59 16 33

DACHSHUNDS. Cadells de pel dur, linia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pel llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

PERSONALS

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

MODISTA de 40 anys, fadrina, bons estalvis, encara que aquest sigui l'únic valor que cerques vull casar-me, amb home generós, amorós, sense mal vicis, romàntic. Tel.277990.

DEPENDENTA de 46 anys, 1'73 d'alçada, corpulència normal, molt atractiva, tenc cotxe i apartament propi vora la mar, vida molt sana. Senyor que li agradi l'esport, gran amiatat al principi, i després futur matrimoni. Tel.722836.

HOME de 32 anys, treball en una oficina, som bastant senzill. Voldria conèixer senyora o senyoreta, culta, simpàtica i amorosa, per a fins matrimonials. Contactar al 722836.

L'ESTEL de Mallorca

Militar, alt càrrec, bona presència, 1'83 d'estatura, mallorquí, fadrí, 40 anys. Vull trobar parella per casar-me. Tel. 710087.

Llicenciat en Filosofia i Lletres, vidu, 50 anys, sense fills. Interessat a trobar dona educada, bona, físicament agradable. Tel. 722836.

Senyora, 68 anys, viuda, bona presència, prima. Tenc la vida bastant resolta, visc de rendes altes, però estic sola. Tel. 710087.

Rosa, 20 anys, fadrina, guapa, simpàtica, alegre; treball en comptabilitats. El meu interès en aquest anunci és conèixer jove, bo. Tel. 721494.

Empresària, 52 anys, divorciada, sense fills, vida resolta; m'agradaria conèixer cavaller amb formalitat, educació, de fins a 70 anys. Tel. 722836.

EMPLEAT de banca, 30 anys, fadrí, ingressos elevats, cotxe, casa, alt. Vull conèixer senyoreta amorosa, bona i educada, fins seriosos. Tel. 277990.

FUNCIONÀRIA de 29 anys, simpàtica, alta, desig conèixer home jove, bon al.lot, de fins a 30 anys, fadrí, educat i feiner. Amb fins seriosos. Tel.277990.

SENYORETA de 34 anys, fadrina, atractiva, amb estudis superiors, vull contactar amb home jove de fins a 45 anys, fadrí, feiner i formal, amb finalitat seriosa. Cridau al 710087.

SENYORA de 48 anys, divorciada, bona situació econòmica, amb estudis, vull conèixer senyor bo, sincer i formal, amb fins matrimonials. Telèfon: 722836.

FADRINA de 42 anys, alta, bona presència, estudis, bona feina, vull conèixer senyor de fins a 45 anys, alt, educat i treballador, amb fins seriosos. Tel.710087.

Venc vestit de goma per a la pràctica de surf. Calçons llargs i mànigues llargues. Talla 14-16 anys. Marca Newrod. Només usat dues vegades. Completament nou. Carme, tel. 264259.

FADRINA, de mitjana edat, alta, educada, atractiva, sense mal vicis, desig conèixer un senyor educat, treballador, que li agradi la llar, amb fins seriosos. Tel. 277990.

SENYORETA, 28 anys, guapa, amorosa, de bon cor; voldria conèixer senyor de fins a 35 anys, culte, amant de la llar, per a bona amiatat. Tel. 710087.

JOVE, fadrina de 30 anys, bona presència, culta, treball d'infermera. Voldria conèixer senyor de fins a 37 anys, culte, sense mal vicis i treballador, amb fins seriosos. Cridau al 721494.

SENYORA, jubilada de 65 anys, bona posició, vull trobar cavaller, gentil i bo amb el que pugui compartir la meua vida. Tel.277990.

MALLORQUINA de 49 anys, atractiva, bona salut, pis propi, feina fixa, Voldria conèixer home treballador, culte i formal, amb fins seriosos. Tel. 722836.

FADRÍ, atractiu, alt, esportista, vull fer feliç a senyoreta interessada en conèixer-me, que sigui simpàtica, formal, sense mal vicis, de 30 a 40 anys, indiferent si té fills. Tel.710087.

SENYOR de 30 anys, fadrí amb estudis universitaris, tenc cotxe; vull conèixer senyoreta atractiva, bona, sincera, que vulgui conèixer-me i fer una amiatat seriosa. Tel.277990.

MESTRA, 37 anys, fadrina, bona presència, rossa, cotxe, estalvis. Vull conèixer jove culte, seriós i sincer.

FADRINA, 46 anys, voldria conèixer senyor de fins a 50 anys, fadrí, formal i sincer, per amiatat i fins formals.

SENYORA de 48 anys, no els aparent, aspecte juvenil, molt dolça; vull conèixer senyor de fins a 53 anys, bon al.lot, formal, treballador, amb fins matrimonials. Tel. 721494.

SEPARADA, 40 anys, no els aparent, nivell cultural alt. Vull conèixer senyor educat de 40 o més anys. Tel.277990.

SENYOR de 35 anys, amb estudis universitaris, formal, feiner, fadrí, voldria conèixer senyora, de fins a 30 anys, preferiblement fadrina. Fins seriosos. Tel. 722836.

DIVORCIADA, 36 anys, una filla independent, pis propi, cotxe, bons estalvis, visc sola. Cridau-me al 710087.

DIVORCIADA de 43 anys, bona feina, alta, bona presència. Desig conèixer senyor, no m'importa el seu estat civil. tel.277990.

SENYORA de 45 anys, atractiva, de corpulència prima, alta, fills casats, som viuda, vull conèixer senyor resident. Tel. 721494.

VIUDO. Fills casats, ells ja tenen ca seva, me sent sol. Vull conèixer senyora senyora que estigui en la mateixa situació, de fins a 60 anys, que li agradi la llar. Tel. 710087.

VIUDO, 69 anys, futur resolt, sa, net; estic interessat en conèixer senyora per fer parella, d que sigui atenta i amb bona presència. Tel. 721494.

SENYORETA, 28 anys, maca, amorosa, de bon cor; voldria conèixer senyor de fins a 35 anys, culte, amant de la llar, per a bona amiatat. Tel.710087.

VIUDA, de 57 anys, espanyola, sense problemes, fills casats, dona de casa, bona cuinera, m'agrada la música. Vull conèixer senyor net i honest, per a relació seriosa. Tel. 277990.

ESCOLA DE CONDUCTORS AUTO-TÈCNICA

Fundada l'any 1936

Pere d'Alcàntara
Penya, 12

Tlf.: 462286. 07006 Ciutat

Preparació per carnets

A1-A2-B1-B2-C1-C2-D1-E

Llicències ciclomotors

Faust Bonafé, 65 - 6

Tlf.: 428227

07198 Son Ferriol

MI MUEBLE

Exposició i venta de mobles

Ronda Migjorn, 103. Tel. 66.15.64. Llucmajor.

C/. dels trencadors, 7. Tlf.: 26.16.29 s'Arenal

HERBALIFE

Distribuidor (Supervisor)
Lider en nutrició celular els 90
Faci la seva comanda a Cati Crespi
Avinguda Comte Sallent 17, pral, A
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)
Tel.: (971) 722836-540586

Motos Salom

Jerónimo Pou, 9 ☎ 468136
Tomas Forfex, 24 ☎ 462686

NOTA DE REDACCIÓ. Davant les notícies que hi ha una/es persona/es que en nom nostre es dediquen a fer i a cobrar publicitat; S'ESTEL DE MALLORCA comunica que tots els nostres representants van degudament acreditats amb una targeta d'identificació de l'empresa.

Pregam que en cas de descobrir alguna d'aquestes persones denunciieu tot d'una el fet. La nostra publicació es reserva el dret a emprendre accions legals en contra d'aquests estafadors.

Administratiu, 28 anys, alt, bona presència. Vull co-nèixer al.lota senzilla. Tenc un treball segur, cridaume al 710087.

GASTRONOMIA

BAR RESTAURANTE ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

XINA ORIENTAL. Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

BAR BARA. Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

MCDONALD'S S'ARENAL. Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

Restaurant el Pescador. Servei a la carta. Paells, carns i peixos frescs. c/ Sant Bartomeu, 16. Tel. 263443. S'Arenal.

Ca Na Puri. Pizzes des de 500 ptes. Menús a 625 ptes. C/ Faust Bonafè, 65. Tel. 429161. Son Ferriol.

Restaurant Amilcar. Carta ben assortida. Menús a 800 ptes. C/ Amilcar, 14. Tel. 49 27 64. S'Arenal de Mallorca.

SERVEIS PROFESSIONALS

Deixaria una cambra doble, a casa compartida, amb jardí i hortet. A 3 quilòmetres de la platja. Gent jove. Compartir despeses generals. Carrer Xaloc, 2 Urb. Galatzó. Santa Ponça, Calvià.

PNEUMATICS SON FERRIOL, equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

BUGADERIA OLIMPIA. Servei a hotels i Restaurants. Rentat de roba a particulars. C/ Titus Livi, 10. Tel. 262960 Can Pastilla.

BUGADERIA Super Clean, rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

SOCIÒLEGA mallorquina cerca feina per l'estiu. Tel. 261128.

Persona cerca feina per fer a casa; mecanografia, ceràmica, llistes de correus... Tel. 29 70 67.

JUGADORS/ES de bàsquet femení i masculí interessats per formar un equip a s'Arenal. Demanar per Pitu al tel. 712510.

Mallorquí, 26 anys, cerca qualsevol feina seriosa. Anglès i suec parlat i escrit perfectament. Contactau amb Sebastià, 40 18 85.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correges de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

TELEVISORS, vídeos, radio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries **CC.JU.CB.,** instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **Electronica EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

BUGADERIA LLITERMA. Autòservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. **AGENCIA OFICIAL RENAUULT.** Tel. 413867 - Son Ferriol.

Es confecciona o arregla qualsevol peça de vestir, cortines coixins etc... Tel. 771005.

Es passen treballs a màquina i per ordinador. Netejat i rapidesa. Tel. 771005.

FONTANERIA, gas, calefacció i electricitat. Instal·lacions CE. JU. Avinguda del Cid s/n Tel. 427992 Son Ferriol.

Faria treballs d'ajut a fusters i a magatzems, encara que fossin unes hores. Rafael Tel. 715910. (Telefoneu els migdies de 2 a 3)

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

* Informàtica
— Programació en:
**BASIC - CLIPPER
dBASE III PLUS**
— Formació d'usuaris en:
**QUATRO - LOTUS 1-2-3
WORDPERFECT - WORKS**
* A més d'un llarg
etcètera pots aprendre:
**BANCA - REPÀS
COMPTABILITAT
MECANOGRAFIA**

ESTUDIANT de Filologia catalana fa classes de repàs d'assignatures de lletres, de BUB i FP (literatura, llengua, llatí...) Tel. 297075.

Oferim de franc cursos bíblics i subscripcions a revistes cristianes en català: **Ajuda Evangèlica dels Països Catalans.** Ap. 1022 Castelló 12005. Tel. 964-207607 (secció d'ensenyament).

L'ESTEL de Mallorca
EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI DE LA SEVA EMPRESA A LA NOSTRA COMARCA
Tel. 26 50 05

S'homo se ven pels doblers

Un estat triomfarà si té un bon director, si ho pren amb passió a sa justícia aplicar que la sabia afinar amb la seva mestria, si ho fa així vendrà es dia que tothom lo admirarà.

Si hi ha un sacrificat ha de ser ell es primer, ja que el gros càrrec té que tothom l'observarà. Defectes en trobarà d'això pot estar segur, tot aquell més oportú sempre lo vigilarà.

No pot deixar es camí que un temps va dibuixar, de companys en trobarà de diferent procedir, per bona vida tenir s'oferirà de bufó, tota seva intenció és tenir lliure es camí.

Si obra amb contundència i en res no transigeix n'hi ha molt de compromès que li faran resistència, el posen en evidència problemes que li vendran mirant si por li faran per treure'n sa conseqüència.

Si comença a flaquejar per escoltar gambusins li tancaran els camins per on pugui passar i a poc a poc anirà oblidant sa resistència se firmarà sa sentència que tothom d'ell se'n riurà.

Si empra sa mà dura castigant els delinqüents, assassins impertinents dunt-los a la sepultura no respectar cap ajuda d'aquell expert advocat que amb els duros l'han comprat donant-li molt grossa suma.

Si obra amb contundència molts pocs guàrdies bastaran els lladres canviaran de fer tota impertinència, tendran por a sa sentència que se'ls aplicarà, oblidarà es robar pensant amb sa penitència.

Cap benefici durà afegint cent policies que guarden de nit ses vies a on solen freqüentar, d'enfora vigilarà i es moment d'haver passat, se tiraran a s'assalt que es lladre va planejar.

Es batle nou de Ciutat se va fer il·lusions de canviar es patrons de lo que havia susat, se segueix mateix embat que hi hagué de temps enrera, sa gent bona sempre espera es moment de ser assaltat.

De moment no ha vist ningú es nou canvi anunciat Banc de s'Oli hi ha mercat per aquell homo oportú, troba un ambient segur de molt guapes jovenetes que van a fer ses feinetes a dins s'Hostal del Perú.

Policies los veureu conversant amb ses bergantes que umplen ses dues bandes per on voltros passareu. De fet, vos estranyareu de lo que se promet: sa Ciutat netejarà, l'agranarà ben arreu.

Lo que més han comentat que no tenen cap doblor per projecte que se té, los ne falta gros grapat, i ara s'ha proposat avançar ses contribucions acursant aquests patrons com lo feien temps passat.

Com poden tenir doblers amb tants de molts empleats? Tu te veus embarassat per arreglar un paper. Es diari nos digué que costen cinc-cents milions cada mes aquests senyors que s'Ajuntament los té.

Tot aquell contribuent li van carregant gros pes no se li perdona res tot lo tenen ben present, li controlen s'aliment, ses finques que va suar per poder s'hi amagar quan fa temps impertinent.

No s'escaparà ningú de pagar contribució, saben bé controlar-lo en un moment oportú, diuen has de pagar tu a tota sa gent senyora que es nostre Ajuntament hora, ningú se troba dejú.

Ara ve sa capamunta que molta gent pujarà, sa feina s'estrenyerà, això es cosa segura que això nos succeirà: se racionarà es pa, s'aigua i sa verdura.

Això seran els miracles dels nostres directors, quan varen elegir-los nos prometien avantatges, amb el progrés ne comptaven, lo deien cridant molt fort. voltros dureu bona sort si votau nostres imatges.

Lo que molt fort podem dir es que a tot hò molt gravat, com conill acorralat que des ca no pot fugir, es barram vol aficar-li perquè mori expirat, en aquest punt ha arribat es personal mallorquí.

Entrevista a Damià Sastre

Damià Sastre i Bauzà, propietari dels hotels Bahia Park i Bahia de Palma, des de fa set anys té la ramaderia SAIJA a ses Cadenes de s'Arenal. Ara fa poc ha posat en marxa una fàbrica de suc de taronja procedent de taronges mallorquines.

— ¿Com se us va ocórrer aquesta idea?

Al camp mallorquí el cultiu de cítrics augmenta, i per ara no tenien sortida a bastament. Hi ha gent que ha d'enterrar les taronges, o donar-les a les vaques. Una sortida viable a aquesta crisi era posar una fàbrica de suc.

— ¿Sortirà prest al mercat aquest producte?

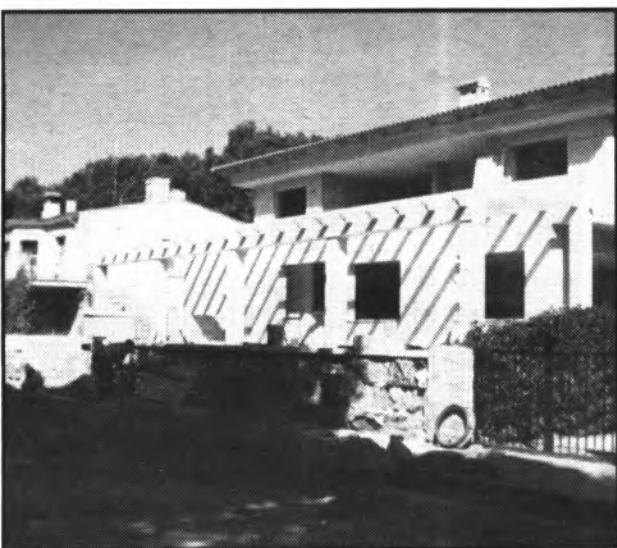
La setmana passada començà a sortir al mercat. Ben prest serà a tots els supermercats de Mallorca. Els qui encara no en tenen que telefonin al 263814.

— ¿Quina diferència hi ha entre aquest suc i el d'importació?

És suc de taronja mallorquina madurada al sol, i no prové de sucs congelats, ni de concentrats procedents de Brasil o de Florida que són la majoria de sucs de taronja que hi ha al mercat. De suc natural de taronja, només n'hi ha un i és el de taronges exprimides.

— ¿Aquest és millor que els altres que es troben al mercat?

Amb molta diferència, i qui no ho cregui que ho tasti.

En Quico Fuster, el popular Quico de Can Verdera, ha obert un nou restaurant en aquest edifici nou al carrer de la Mar Negra de les Meravelles. Un restaurant que, com el d'abans al carrer de les Parcel·les, serà punt de reunió dels taxistes i gent de la nostra comarca.

Tornada a València

El cor bateja amb força, emocionat només començant a imaginar...

només quinze quilòmetres i al meu bressol arribaré...

i en arribar, la vida, què em portarà? Portarà el destí, i el destí, què em donarà?

Dia? Nit? Plors? Càntics? Tot un misteri per descobrir.

Digues, vida, què em reserves?

Quan torne a la vida de cada dia. Quan veja els companys del meu caminar.

Quan surta el sol i em faci al carrer sortir, quan amb la lluna me'n vaja a dormir.

Com serà ma vida? Tornaré a ser com abans?

Dis-me, què faràs amb mi?

Empar Torres
València

Cantonades de l'avui

Silenci de morts cansats de descansar.
Crit de vius cansats de cansar-se.
Vius i morts i morts i vius.
Càmping de morts a dalt de la muntanya.
És el degollat acuit de la humanitat.

Petjades abandonades en la sorra.
Cançons mortes en el silenci.
Marxes càbriques de cossos sense ànimes.
Porcs alletats per mullers abstèmies d'amor...és la flama de la por.

Gola del plor del caos
sota la llum de les estrelles.
Camp de petúnies blanques
arrasades per la mà de la vida.
Roses afusellades, amargues de l'avui
callen el silenci.

Campanades de morts
ofeguen un possible alà.
Intent suïcida cap a la vida.

Empar Torres
València

EL NOYO LOCAL CLIMATITZAT
Bodes, batejos, comunions, dinars
d'empresa, banquets en general
Dimecres tancat
Ctra. de Manacor, 365 i carrer Cabot, 10
Tlfns: 4273 02 / 42 83 76 - 97198 Son Ferriol.

JORNADES D'ESTIU
CAP A LA
INDEPENDÈNCIA

SES TARRAGONES
CADA DIVENDRES D'ESTIU
A LES 21'30 H.
DIA 2 DE JULIOL
PILAR RAHOLA

PALMA CREM

El vertader suc de taronja mallorquina sucada.
Sense afegits, colorant ni antioxidants.
El suc de la taronja de qualitat.

Demanau-la a la vostra botiga o supermercat habitual.

Hort de Can Sastre
Tel. 263814 - 491151 Fax: 491801

MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ

CAN MARÍ

Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 -
SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.

Aquesta parella és la formada per na Margalida Sastre i en Joan F. Vilchez en el dia de la seva unió matrimonial, que fou el passat dissabte dia primer de maig; la cerimònia religiosa fou celebrada a l'església del Coll d'en Rabassa, i després el sopar de noces el feren al restaurant Tay-Tay. Enhorabona! (Foto Velázquez)

L'ESTEL

de Mallorca

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom:

Carrer:

..... D.P.

Població: Tel.:

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 1.500 PTS

Rebut domiciliari a un banc

Entitat:

Sucursal:

Banc: Suc.:

Compte n.º

Titular:

Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al
Camí de les Pedreres, 30 - S'Arenal

minimax

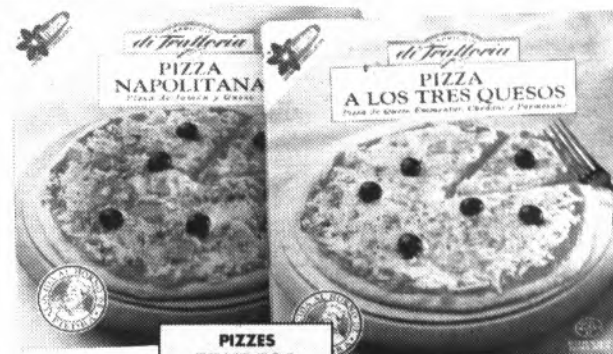

75

LLET BRICK
AGAMA
1 litre
SENCERA o
SENSE GREIX

39
LLAUNA 0'33
COCA COLA
normal, ligh
o sense cafeïna

PIZZES
FRUDESÀ
NAPOLITANA
O TRES FORMATGES

298

82
GASOSA
LA CASERA
1'5 litres

WHISKY
J & B
O'70
1195

259
VI DE TAULA
CAMPO VIEJO
3/4 B/R o N

159
GEL DE BANY
PYNs
1 litre

OFERTES DIRIGIDES ALS CONSUMIDORS FINALS, PER TANT, MINIMAX ES RESERVA EL DRET A FIXAR LA CANTITAT MAXIMA DE COMPRA PER CARRET I CLIENT.

C/. ARAGÓ, 206 • C/. BISBE CABANELLAS, 5 • C/. BARTOMEU POU, 25 • C/. NICETO ALCALA ZAMORA, 21